

Силен възход
отбелязват
местните марки
за домакински уреди
на китайския пазар

►► стр. 11

今日中国

КИТАЙ

гнес
www.kitajdnes.com

Година XVI, брой 21, 29 май – 4 юни 2026

0,51 € / 1 лв.

►► Си Дзинпин прие и проведе разговори със сръбския президент Александър Вучич

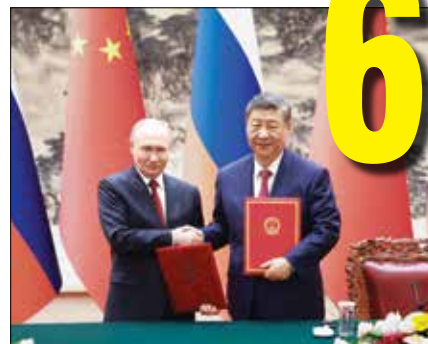
Сръбският народ няма да забрави китайската подкрепа в защитата на нейната независимост, суверенитет и правото ѝ да следва собствен път на развитие заявя сръбският президент.

2

►► Стратегическият съюз между Китай и Русия и архитектурата на новия многополюсен свят

Визитата на Владимир Путин в Пекин затвърди статута на Китай и Русия като ключови играчи в т. нар. многополюсен свят и демонстрира готовността им да изградят нов тип международни отношения.

6

От редактора

Си и Путин – среща на лидери! Многополюсният свят се утвърждава!

Завърши посещението на президента на Русия Владимир Путин в Китай и срещите му с неговия китайски колега Си Дзинпин. Среща на двама лидери, които са автентични защитници на националните си интереси, но едновременно с това ярки визионери на формирация се многополюсен свят.

И двамата – признати, уважавани, с огромен личен рейтинг в своите общества, които са обединени от формулирани от тях национални каузи. И двамата – преминали националната йерархия, за да лидерат днес глобалната политика – колкото и това да не се харесва на някои либерални медии, политолози и политици. И двамата – допринесли лично утвърждаването на държавите им в многополюсният свят, на мястото на контрапродуктивната и войнолюбива Pax Americana и доларовите зависимости.

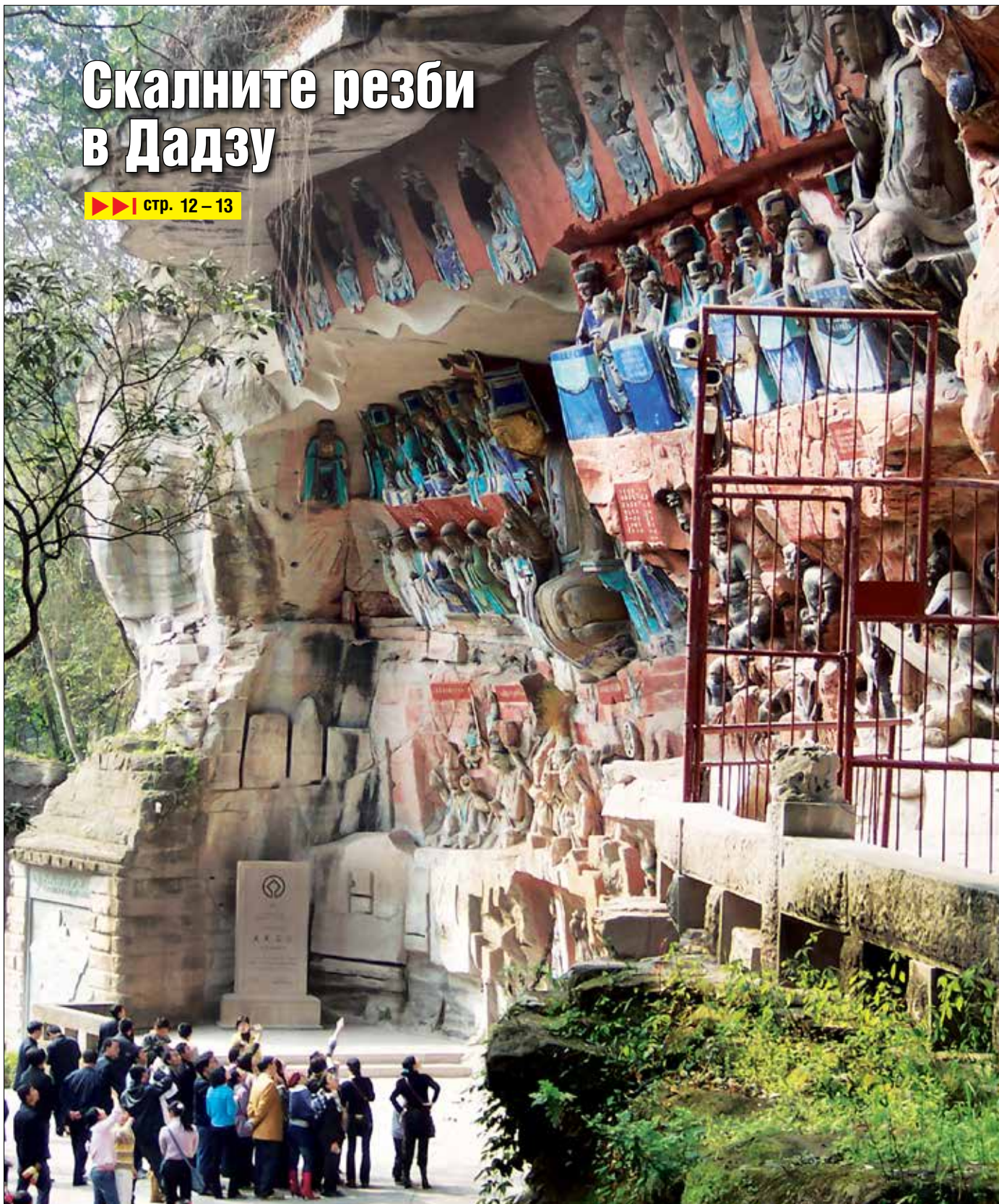
Дори най-краткият коментар на срещата Путин – Си напомня старата конфуцианска мъдрост, че политиката не е само закон и ред, а преди всичко знаци и символи. Си Дзинпин, като глобален лидер, но и президент на страната с най-интензивно и ефективно стопанско, технологично и социално развитие, прие и посрещна последователно президентите Тръмп и Путин.

Да, това са лидерите на днешния ден и за съжаление, Фон дер Лайен, Калас, Макрон, Мерц и други лидери на ЕС – изобщо не са поканени на глобалната маса за реални, стратегически и дългосрочни преговори! За жалост на всички европейци! ►► стр. 7

Проф. Светлана ШАРЕНКОВА,
член на ИБ на НС на БСП

Скалните резби в Дадзу

►► стр. 12 – 13

Почетен знак за проф. Гъ Джъцян

8

Мирното съществуване на Китай и САЩ

10

Си Дзинпин прие и проведе разговори със сръбския президент Александър Вучич

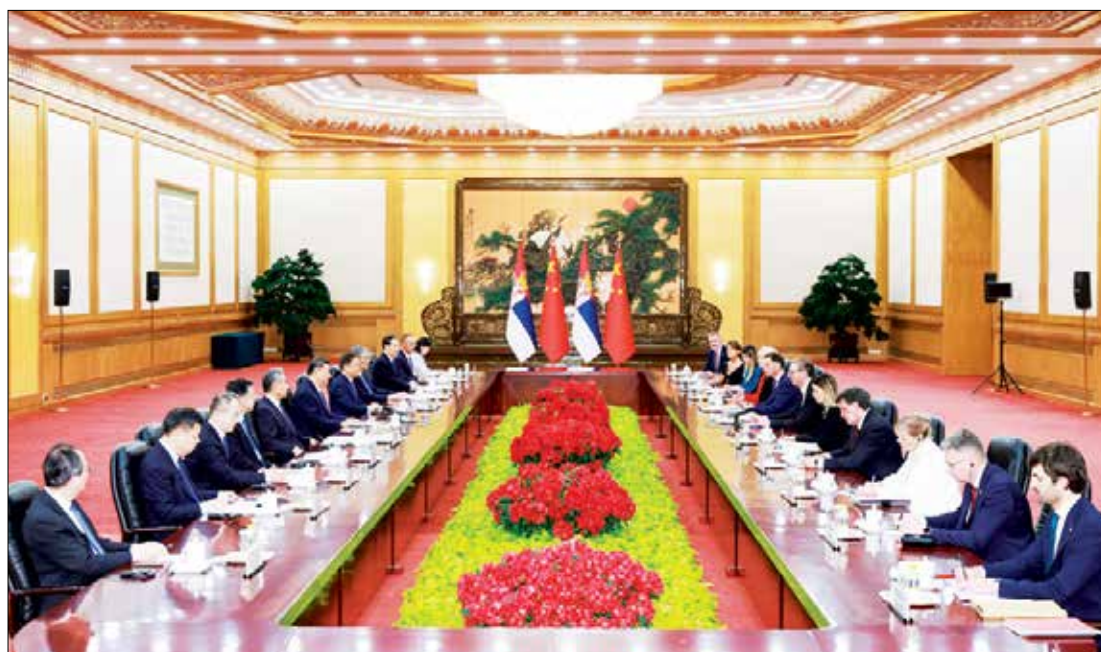
Сръбският народ няма да забрави китайската подкрепа в защитата на нейната независимост, суверенитет и правото ѝ да следва собствен път на развитие

На 25 май китайският председател Си Дзинпин се срещна с гостуващия в Китай сръбски президент Александър Вучич. Си Дзинпин посочи, че китайският и сръбският народ са преживели както трудности, така и триумфи и притежават дух на упоритост и неуморимост. Двете страни трябва да засилят стратегическата свързаност, да реализират средно-срочния план за действие за съвместното изграждане на инициативата „Един пояс, един път“ и устойчиво да насърчават сътрудничеството в областта на транспорта и енергийната инфраструктура.

Вучич заяви, че сръбският народ няма да забрави китайската подкрепа към Сърбия в защитата на нейната независимост, суверенитет и правото ѝ да следва собствен път на развитие. Той благодари за участието на китайските предприятия в строителството на Сърбия и за техния важен принос.

По думите му Китай, като голяма държава, винаги поддържа справедливостта и проявява уважение към малките страни, спазва международното право и дава пример на света.

След срещата двамата държавни глави заедно присъстваха на подписването на над 20 документа за сътрудничество в областта на политиката, търговията,

икономиката и други сфери. Двете страни публикуваха „Съвместно изявление за устойчиво насърчаване на изграждането на общност на споделена съдба между Китай и Сърбия в новата ера“ и „Съвместно изявление за съвместно насърчаване на реализирането на четирите глобални инициативи“.

В навечерието на визитата Вучич заяви в социалните мрежи, че приятелството и партньорството с Пекин са от изключително значение за Белград. Той изрази признателност към китайската страна за огромния ѝ принос към икономическото развитие на Сърбия чрез мащабни инвестиции, изграждане на

инфраструктура и сътрудничество в сферата на високите технологии. По думите му това партньорство е вдъхнало нов живот на редица фабрики, мини, магистрала и железопътни линии, като същевременно е

дълбоко влияние върху бъдещето на страната, сръбският народ и националните интереси.

Вучич отправи и специални благодарности към китайския лидер Си Дзинпин за личния му ангажи-

допълни, че именно благодарение на далновидността на Си Дзинпин и изграденото силно взаимно доверие между двамата лидери отношенията между Белград и Пекин днес се намират в най-високата си историческа точка.

Първите дами на Китай и Сърбия посетиха Пекинската танцова академия

Съпругата на председателя Си Дзинпин, Пън Лиюен, и съпругата на сръбския президент Александър Вучич, Тамара Вучич, която придружава съпруга си на държавното посещение в Китай, посетиха Пекинската танцова академия.

Там първите дами на двете страни посетиха Музея на танца, където се запознаха с историята на развитието на това изящно изкуство в Китай. В учебната зона двете дами с голям интерес наблюдаваха уроците по китайски танц и балет, след което заедно се насладиха на представлението на студентите и разговаряха с тях в приятелска и сърдечна атмосфера.

Пън Лиюен заяви, че танцовото изкуство може да преодолее границите, да предава култура и идеи и да играе уникална роля в културния обмен и взаимното опознаване. Тамара Вучич благодари на Пън Лиюен за грижовната организация и изрази желание да насърчава активно обмена между двете държави в областта на културата и изкуството, с което да допринесе за задълбочаване на приятелството между Сърбия и Китай.

Книги на китайския лидер на сръбски език

На 20 май, преди държавното посещение на сръбския президент Александър Вучич в Китай, в Белград бяха показани двете предавания „Привързаността на Си Дзинпин към културата“ и „Писма от председателя Си Дзинпин“, продуцирани от Китайската медийна група.

Китайски и сръбски гости, присъстващи на събитието, заявиха, че тези програми ще помогнат на сръбската публика да разбере по-задълбочено лидерството на председателя Си Дзинпин в насочването на китайския народ към модернизацията на съвременен Китай.

„Привързаността на Си Дзинпин към културата“ и „Писма от председателя Си Дзинпин“ ще се излъчват по Сръбското национално радио и телевизия, уебсайта Político и други популярни платформи.

донесло сигурност и стабилност на местното население. Сръбският държавен глава подчерта, че настоящата му визита в Китай има историческо значение и ще окаже

мент към развитието на двустранните отношения, за искреното му приятелство и за твърдата подкрепа в най-ключовите моменти за Сърбия. Президентът

Петият том на „Си Дзинпин: Управлението на Китай“ излезе на няколко чужди езика

Петият том на книгата „Си Дзинпин: Управлението на Китай“ излезе в издания на френски, руски, арабски, испански, португалски, немски и японски. Освен това Издателството за чужди езици представи и издание на традиционен китайски език.

Книгата включва 91 доклада, речи, разговора, изказвания, приветствия, статии и указания на генералния секретар на Централния комитет на ККП Си Дзинпин за периода от 27 май 2022 г. до 20 декември 2024 г. Компилацията включва и 41 негови снимки от този период.

Петият том е разделен на 18 тематични раздела и живо отразява как, в условията на сурова и сложна международна обстановка и трудни и тежки задачи за реформи, развитие и стабилност в страната, Централният комитет на партията насърчава отварянето на страната към света на високо ниво и полага солидни стъпки за всеобхватното изграждане на модерна

социалистическа държава.

Сборникът изчерпателно и систематично отразява най-новите постижения на Си Дзинпин в областта на социализма с китайска специфика в новата ера.

记者手记：大国外交的“北京时间”

时间的长河静静流淌，见证多少世事沧桑。

2026年5月，在历史征程上砥砺前行的新时代中国，书写大国外交引人瞩目的新篇章。

(一)

这是“北京时间”牵动世界的两周——

5月13日至15日，应习近平主席邀请，美国总统特朗普对中国进行国事访问。这是美国总统时隔9年再次访华。从人民大会堂到中南海，中美元首深入晤谈。双方确立“建设性战略稳定关系”新定位，为未来3年乃至更长时间的中美关系提供战略指引。

5月19日至20日，应习近平主席邀请，俄罗斯总统普京展开第25次中国之行。中俄元首密集出席近十场重要活动。双方达成多份联合声明、合作文件，彰显大变局中“风雨不动安如山”的大国担当。

回望近半年，法、英、美、俄四个联合国安理会常任理事国领导人在短时间内全部访华，这在中国外交史上是不多见的。

年初以来，从加拿大、德国、西班牙等西方发达国家领导人纷纷访华，到韩国、越南、塔吉克斯坦、巴基斯坦等周边邻国领导人相继到访，再到远隔万里的欧洲、非洲、拉美伙伴纷至沓来……“向东看”“北京见”已成大潮。

国际关系的议程中，人们越来越多地关注大国外交的“北京时间”。国际舆论敏锐捕捉到中国特色大国外交的“更有作为”，不约而同地谈论着中国日益上升的全球影响力。

《南华早报》刊文说，中国正成为全球外交的“引力中心”，习近平主席连续接待世界主要大国领导人访华，表明中国的愿景在于卓越而非霸权。美国《时代》杂志刊文称，今天已经很少有人能够否认，中国重回世界舞台中央的时间已经到来。

(二)

大国外交为何开启“北京时间”？这一问题的答案，要从时间的长河中去探寻。

“中国人对时间的理解，是以百

年、千年为计。”不从源远流长的历史连续性来认识中国，就不能理解现代中国，也不能理解未来中国。

中华文明5000多年绵延不绝，淬炼出中华民族自强不息、守正创新、包容四海、兼纳百川的精神品格。

中美元首会晤那天，习近平主席同特朗普总统在人民大会堂东门外交平台向东眺望。近看，天安门城楼、人民英雄纪念碑、中国国家博物馆等建筑恢弘庄严，无声诉说着一个民族追寻复兴的历史进程。远望，高耸入云的“中国尊”和巍然屹立的现代建筑群，展现着中国式现代化的万千气象。

不忘历史来路、开辟崭新前路。这样的中国，给世界以启迪。

回顾大国外交一幕幕别开生面的互动，从拥有600多年历史、寓意“天圆地方”的天坛，到中南海静谷苍劲挺拔、生机盎然的百岁古树，再到有着深厚“和”文化底蕴的故宫……都展现生命、展现历史、升华精神，令人回味无穷。

大国外交的“北京时间”，饱含着中华文明和谐万物、顺天应时的哲思。

普京总统访华期间，中俄两国共同发表了一份关于倡导世界多极化和新型国际关系的联合声明。其中这样写道——

“21世纪的国际关系体系正经历深刻变革，向多极化和新型国际关系逐渐演变”“多数国家根据自

身历史经验，已深刻认识到新时代的来临”“必须建设更为团结的国际社会”……

中华文明生生不息，启迪世人。从共建“一带一路”倡议到四大全球倡议，从推动建设新型国际关系到推动构建人类命运共同体……解答时代之问、世界之问的中国倡议、中国方案，深深植根于文明沃土。

大道之行，天下为公。从大国外交的“北京时间”，人们看到，单边主义、霸权主义绝非时代主流，协和万邦、和合共生才是人间正道。

(三)

大国外交的“北京时间”，将给中国和世界带来什么？

长安街上，五星红旗旁，轮番悬挂的各国旗帜迎风招展，是“有朋自远方来”的盛情与喜悦，也是“更加坚强有力地自立于世界民族之林，为人类作出新的更大的贡献”的自信和荣耀。

中国的发展离不开世界，中国的前途亦将深刻影响人类前途命运。

立足中国发展和世界变局的时间方位，党的二十届四中全会作出深刻判断：“大国关系牵动国际形势，国际形势演变深刻影响国内发展”。

从推动中美关系稳定、健康、可持续发展，到中俄进一步加强全面战略协作、深化睦邻友好合作，再到深耕周边命运共同体建设、团结

全球南方、拓展全球伙伴关系……全方位外交布局，多层次交流往来，为中国式现代化建设营造稳定有利外部环境。

外国领导人纷纷走进中国各地，深入了解探寻中国的历史与现在；中国同多国在科技创新、生态环境、人工智能、经贸关系等领域达成新的合作，做大共同利益蛋糕；同俄罗斯签署经贸、教育、地方、媒体等领域数十项合作文件；同美方同意成立贸易理事会和投资理事会，同意在对等降税框架下推动扩大双向贸易……

繁忙而务实的大国外交，展现中国式现代化的勃勃生机、广阔机遇，书写中国同世界相互交融、相互成就的精彩新篇章。

当今世界变乱交织，国际形势风云激荡，人类社会面临前进还是倒退的历史抉择。“分裂对抗、零和博弈注定没有出路，让世界重回丛林法则不得人心，同球共济、团结合作才是唯一正确选择。”

当各国人民愈发渴望稳定感、确定性、信赖感，一个顺大势、担大义、行大道的中国，提供给世界源源不断的勇气、智慧、信心和力量。

人们记住了加拿大总理卡尼所说的中国是“稳定且可预测”的大国，记住了西班牙首相桑切斯的感慨“用旧地图怎能看清新世界”“应重新校准中国在世界版图中的新坐标”。人们也同乌拉圭总统奥尔西有着强烈的共鸣：中国把目光放得非常长远，不只是关注当下，而是心系子孙万代。

执大象，天下往。大国外交的“北京时间”，呈现的是时代的潮流、历史的方向。

20世纪末，当人类翘首以盼新世纪的曙光，几十名美国前政要在联合署名致国会的信中写道：“中国注定要在21世纪中成为一个伟大的经济和政治强国。”他们预测，中国不仅强大，而且伟大。

人民大会堂里，钟表滴滴答答，记录着外事日程的密集转场。此时此刻，立志千秋伟业、胸怀人类命运的东方大国，正在人类的伟大时间历史中创造中华民族的伟大历史时间。

神舟二十三号航天员乘组顺利进驻“天宫” 中国航天员完成第8次“太空会师”

神舟二十三号航天员乘组25日顺利进驻“天宫”，中国航天员完成第8次“太空会师”。

据中国载人航天工程办公室介绍，在载人飞船与空间站组合体成功交会对接后，神舟二十三号航天员乘组从飞船返回舱顺利进入轨道舱。25日5时13分，在轨执行任务的神舟二十一号航天员乘组打开“家门”，欢迎远道而来的神舟二十三号航天员乘组入驻中国空间站。随后，两个航天员乘组拍下“全家福”，共同向牵挂他们的全国人民报平安。

这是中国航天史上第8次“太空会师”，也是“天宫”首次有来自香港的航

员进驻。后续，两个航天员乘组将在空间站进行在轨轮换。

小满农忙

5月21日，在江苏省连云港市海州区新坝镇秧田里，工作人员检查经过暗化催芽的秧苗在室外秧田里的生长情况（无人机照片）。

5月21日是小满节气，各地农民抢抓农时忙农事，田间地头一派繁忙景象

Ключова среща на търговските министри на Азиатско-тихоокеанското икономическо сътрудничество

**Вицепремиерът
Хъ Лифън призова
за по-тясно
сътрудничество и
регионална интеграция
в рамките на АТИС**

Визказване през 32-рата среща на министрите на търговията на Азиатско-тихоокеанското икономическо сътрудничество (АТИС), която се провежда в град Суджоу, вицепремиерът Хъ Лифън представи основните приоритети на Пекин за икономическото развитие и стабилността в региона.

Той отбеляза, че на фона на безпрецедентните за изминалото столетие и ускорени глобални промени, единственият начин държавите членки на организацията да

насърчат общия просперитет и да постигнат отворено, висококачествено, балансирано и сигурно развитие е чрез твърдо придържане към принципите на взаимно уважение, взаимно доверие и взаимноизгодно сътрудничество.

Хъ Лифън подчерта, че Китай има пълна готовност да работи с всички партньори от АТИС за засилване на комуникацията и диалога в нововъзникващите сек-

тори. Той допълни, че Пекин ще продължи да оказва подкрепа за реформирането на Световната търговска организация и ще съдейства за прагматичното и гъвкаво напредване на регионалната икономическа интеграция.

По думите му постиженията на модернизацията от китайски тип ще продължат да дават допълнителна положителна енергия в развитието на икономиката както в Азиатско-тихоокеанс-

кия регион, така и в глобален мащаб.

На 23 май срещата на търговските министри на Азиатско-тихоокеанското икономическо сътрудничество (АТИС) за 2026 г. бе открита в Суджоу, Източен Китай. Представените на срещата търговско-икономически резултати дават добра основа за неформалната среща на лидерите на АТИС, която ще се състои в края на годината.

2026 г. отбелязва 35 години от присъединяването на Китай към АТИС. Това е и третият път, в който страната е домакин на годишната среща на организацията. На фона на сложната глобална обстановка тазгодишната сесия привлича засилено внимание и високи очаквания от международната общност. Наскоро Международният валутен фонд понижи прогнозата си за световния икономически растеж през тази година до 3,1%, а при

екстремнен сценарий – дори до 2%. Именно в този ключов момент икономиките от АТИС, който остава един от най-динамичните региони в света, се събират, за да обсъдят укрепването на многостранното и регионалното търговско-икономическо сътрудничество.

Очаква се 21-те икономики в организацията да постигнат конкретни резултати, включително приемането на съвместна декларация и нова пътна карта за развитието на сектора на услугите.

В Китай има един израз, който гласи: „Колкото по-силен е вятърът и по-бурни са вълните, толкова повече трябва да се подкрепяме взаимно“. Фактите доказват, че Китай винаги е бил „основата на сигурността“ и „пристанището на стабилността“ в Азиатско-тихоокеанския регион, написа в свой коментар по повод срещата Китайската медийна група.

Предстои пробив в интернационализацията на китайския юан

Китайският юан е на прага на качествен структурен пробив на световната сцена през следващите 12 до 24 месеца, който може да заобиколи финансовата система, базирана на щатския долар. Това прогнозира Марк Юзан, изпълнителен директор на Комитета за преоткриване на Бретън Уудс (RBWC), в интервю за изданието Global Times. Според него нарастващата геополитическа несигурност и конфликтите в Близкия изток вече стимулират стабилен ръст в международните разплащания с китайската валута, превръщайки я в ключов стълб на новия многополюсен свят.

Според него, възходът на юана се очаква да се реализира в три критични направления. На първо място е навлизането му в ценообразуването и разплащанията при основни суровини като петрол, втечен природен газ и метали, което ще принуди страните износители да трупат резерви в китайска валута. Вторият голям пробив е свързан с дигиталната трансгранична инфраструктура и платформата mBridge (проект за дигитални валути на централните банки), която предлага директна алтернатива на традиционната доларова банкова система. Третият фактор е разширяването на пазара на облигации в юани за чуждестранни емитенти и държавни заемополучатели, което ще осигури необходимата база за мениджърите на световните държавни резерви.

Като ключов елемент в тази нова финансова архитектура Юзан посочва Китайската система за трансгранични междубанкови плащания (CIPS). Макар в момента тя да служи основно за намаляване на разходите при търговски разплащания

и като резервен вариант при ограничен достъп до SWIFT, системата има потенциал да се развива към споделено международно управление. За целта тя трябва да разшири свързаността си отвъд институциите, пряко свързани с Пекин, и да постигне пълна съвместимост с други регионални платежни мрежи, посочва Юзан.

В интервюто си той също споделя, че въпреки сериозните структурни предизвикателства пред Пекин, като реструктурирането на имотния сектор, по-слабото вътрешно търсене и демографските трудности, дългосрочният потенциал на страната остава стабилен. Според него дългосрочната индустриална политика в сектори като слънчевата енергия, батериите и електромобилите, съчетана с масовото внедряване на изкуствения интелект и високия процент на вътрешни спестявания, ще продължи да увеличава тежестта на Китай в световната икономика.

Енергийният капацитет на Китай доближи 4 млрд. киловата

Общата инсталирана мощност за производство на електроенергия в Китай достигна 3,99 милиарда киловата в края на април, отчитайки ръст от 14,2% на годишна база. Това съобщиха от Националната енергийна администрация.

Основен двигател на този растеж остава секторът на възобновяемите енергийни източници. За периода от януари до април капацитетът на соларната енергия е отбелязал скок от 26,2% спрямо същия период на

миналата година, достигайки 1,25 милиарда киловата. Сериозен ръст отчита и вятърната енергетика, чиито инсталирани мощности са се увеличили с 22% до 660 милиона киловата.

Паралелно с разширяването на производствените мощности, в Китай се наблюдава и засилено потребление.

През първите четири месеца на годината общото количество консумирана електроенергия в страната е надхвърлило 3,33 трилиона киловатчаса, което представлява увеличение от 5,4% на годишна база.

Лай Циндъ руши мира между двете страни на протока и е създател на кризата в региона

Говорителят на Службата по въпросите на Тайван към Държавния съвет на Китай Чън Бинхуа подчерта, че „Тайван е част от Китай. Никога не е бил и няма да бъде независима държава“

Говорителят на Службата по въпросите на Тайван към Държавния съвет на Китай Чън Бинхуа коментира неотдавна изказване на тайванския лидер Лай Циндъ и неговите коментари за отношенията между двете страни на Тайванския проток. Чън Бинхуа заяви, че изказването на Лай Циндъ е „пълно с лъжи и заблуди, враждебност и конфронтация“, като той упорито защитава погрешната позиция за „независимост на Тайван“, разпространява тезите за т. нар. суверенна независимост и взаимна неподчиненост, преувеличава „заплахата от континенталната част“, изостря противопоставянето между двете страни на протока и умишлено прокарава линия на „търсене на независимост чрез сила“ и „чрез външна подкрепа“.

Според Чън Бинхуа това подкопаваша мира и стабилността в Тайванския проток и отново доказва, че Лай Циндъ е „разрушител на мира между двете страни на протока“ и „създател на кризата в Тайванския проток“.

Чън Бинхуа заяви още, че докато, от една страна, Лай Циндъ продължава да

насърчава „тайванската независимост“ и да подхранва „антитайвански и антикитайски“ настроения, от друга, страна лицемерно говори за насърчаване на диалога и обмяна между двете страни.

Според него това е опит да бъдат заблудени тайванските граждани и международното обществено мнение. Говорителят подчерта, че все повече хора в Тайван осъзнават тези „добре познати тактики“, а подобни действия и провокации неизбежно ще срещнат решителното противопоставяне както на китайския народ от двете страни на протока, така и на международната общност и са „обречени на провал“.

Чън Бинхуа подчерта, че „Тайван е част от Китай. Никога не е бил и няма да бъде независима държава“. По думите му тайванският въпрос е наследен от китайската гражданска война от 40-те години на XX век и независимо какви избори се провеждат в Тайван след 1949 г. и кои лица биват избирани, това не може да промени факта, че Тайван е част от Китай, нито историческата и правната връзка между двете страни на протока като части на един Китай.

Той заяви още, че бъдещето на

Тайван може да бъде решавано единствено от целия китайски народ, включително тайванските сънародници, и че защитата на държавния суверенитет и териториалната цялост е твърдата воля на всички китайци. Китай, по думите му, „никога няма да позволи на никого и на никакви сили под каквото и да било предлог да осъществят сепаратистки планове за независимост на Тайван“.

Говорителят допълни, че „независимостта на Тайван“ е несъвместима с мира в Тайванския проток и представлява основната причина за подкопаването на мира и стабилността в региона. Чън Бинхуа заяви, че Китай ще продължи да се придържа към принципа за един Китай и Консенсуса от 1992 г., ще укрепва единството с тайванските сънародници и решително ще се противопоставя на сепаратистките действия за „независим Тайван“, като същевременно защитава мира и стабилността в Тайванския проток. В заключение Чън Бинхуа подчерта, че „историческата тенденция към окончателното обединение на родината е неумържима и неизбежна“.

Пакистанският премиер: Си е велик приятел на всички миролюбиви народи в света

Шахбаз Шариф заяви, че в КНР икономиката е постигнала впечатляващи успехи, а страната е гарант за мира и многополюсния ред

На 25 май Си Дзинпин се срещна с министър-председателя на Пакистан Шахбаз Шариф, който е на официално посещение в страната.

Си Дзинпин подчерта, че през 75-те години от установяването на дипломатически отношения двете държави винаги са проявявали взаимно разбиране, доверие и подкрепа,

изграждайки дълбоко и нерушимо приятелство. Китайският лидер увери, че независимо от промените в международната обстановка, Пекин неизменно поставя отношенията с Исламабад сред водещите приоритети в своята регионална дипломатия.

От своя страна Шахбаз Шариф нарече Си Дзинпин „велик приятел“ както на пакистанския народ, така и на всички

миролюбиви нации по света. Той посочи, че под стабилното ръководство на Си Дзинпин икономиката на страната е постигнала впечатляващи успехи, превръщайки се в гарант за световния мир и многополюсния ред. Премиерът подчерта, че „желязното приятелство“ между Пакистан и Китай, заложено още от по-старото поколение лидери, става все по-здравословно с времето.

Пекин призова Токио да поддържа обещанието си за мир

Говорителката на МВнР Мао Нин заяви, че много по-важното е „какво реално прави Япония, а не какво говори“

Секретарят на японския кабинет наскоро коментира, че страната му не променя политиката си за „специална отбрана“ и няма да има „нов тип японски милитаризъм“. В коментар на това на пресконференция на МВнР в Пекин говорителката Мао Нин заяви, че по-важното е „какво реално прави Япония, а не какво говори“.

През последните години японското

правителство непрекъснато увеличава военните разходи, разхлабва ограничението върху износа на оръжия с разрушителна сила, често участва във военни учения и насърчава разполагането на ракети с далечен обхват.

Освен това страната съхранява големи количества чувствителни ядрени материали, стимулира промени в мирната конституция и разпространява идеи за превръщането на Япония в държава с по-голяма военна способност. Всичко

това непрекъснато надхвърля границите на международното и вътрешното право.

„Това ли е т. нар. непроменлива отбранителна политика на страната“, попита говорителката.

Тя призова Токио да се поучи от историческите уроци, да поддържа обещанието си за мир и с реални действия да спечели доверието на съседните азиатски страни и международната общност.

Китай и САЩ трябва да създадат благоприятни условия за търговия със селскостопански продукти

Китай и САЩ постигнаха серия от положителни консенсуси за разрешаването на нетарифните бариери и проблемите с достъпа до пазара

На проведената неотдавна пресконференция в Пекин говорителят на Министерството на търговията на Китай Хъ Ядон коментира закупуването на американски селскостопански продукти от Китай.

Той заяви, че търговията със селскостопански продукти е важен компонент от икономическото и търговско сътрудничество между Китай и САЩ.

След неотдаващите търговски консултации Китай и САЩ постигнаха серия от положителни консенсуси относно разрешаването на нетарифните бариери и проблемите с достъпа до пазара, свързани с някои селскостопански продукти. Двете страни се споразумяха да включат съответните продукти в рамката за реципрочни намалявания на тарифите.

Преговорите определиха водещи

цели за разширяване на двупосочната търговия със селскостопански продукти. Очаква се съвсем скоро двете страни да създадат благоприятни условия за двупосочна търговия със селскостопански продукти и да насърчават възстановяването и непрекъснатото разширяване на търговското сътрудничество в сектора като цяло.

Страницата подготви
Любомир МИХАЙЛОВ

Стратегическият съюз между Китай и Русия и архитектурата на новия многополярен свят

Визитата на Владимир Путин в Пекин затвърди статута на Китай и Русия като ключови играчи в т. нар. многополюсен свят и демонстрира тяхната готовност да продължат да изграждат алтернативна архитектура на международните отношения, основана на равноправие и взаимно уважение

Китайският президент Си Дзинпин и руският президент Владимир Путин подписаха съвместно изявление за по-нататъшно засилване на всеобхватната стратегическа координация и задълбочаване на добросъседските и приятелските отношения между двете страни в Пекин, 20 май 2026 г.

В периода 19 – 20 май 2026 г. се състоя 25-ото официално посещение на президента на Руската федерация Владимир Путин в Китайската народна република. Визитата има и символно значение, тъй като тази година се отбелязват 30 години от установяването на стратегическото партньорство между двете държави, както и 25 години от подписването на „Договора за добросъседство, приятелство и сътрудничество“.

Посещението на Владимир Путин в Китай протече в няколко етапа, които ясно демонстрират стратегическата подготовка и символното значение на събитието. Официалната церемония по посрещането на площад „Тиенанмън“ и във Великата зала на народите подчерта високото ниво на двустранните отношения. Последвалите разговори се проведоха в ограничен и разширен формат, като във втория участваха и представители на петте междуправителствени комисии (търговия, енергетика, наука, техника, хуманитарна, регионална), както и водещи бизнес лидери. Тази структура на визитата позволи както задълбочено обсъждане на стратегически въпроси, така и конкретизиране на редица практически стъпки за сътрудничество и подписването на конкретни споразумения за бъдещи действия.

Президентите Си Дзинпин и Владимир Путин подчертаха историческата дълбочина на отношенията между двете държави, като определиха настоящия етап като безпрецедентно високо ниво в развитието на „всеобхватно партньорство и стратегическо взаимодействие“. Особено внимание беше отделено на факта, че между двете държави се наблюдава изключителна устойчивост и интензивност на политическия диалог.

Подписани документи и съвместни изявления

По време на визитата на Владимир Путин в Китай бяха подписани близо 40 документа, обхващащи междуправителствени, междудомствени и корпоративни споразумения. Те очертават стратегическите приоритети на двустранното сътрудничество и задават рамката за бъдещото развитие на отношенията между двете държави. Сред ключовите документи е „Съвместната декларация за укрепване на всеобхватното партньорство и стратегическото взаимодействие“, която служи като основополагащ документ за определяне на направленията на сътрудничеството. Друг важен акт е „Съвместната декларация за формиране на многополюсен свят и нов тип международни отношения“, която изразява общата визия на Русия и Китай за бъдещия международен ред.

Значителен акцент е поставен върху инфраструктурното развитие чрез „Споразумението за съвместно строителство на втори главен коловоз на железопътната линия Забайкалск – Манджурия“, което ще подобри транспортната свързаност между двете страни. В областта на градското развитие е подписан „Меморандум за разбирателство, насочен към обмен на опит и технологии в сферата на урбанизацията“.

Научно-техническото партньорство е задълбочено чрез меморандуми за сътрудничество в областта на ядрената енергетика и термоядрения синтез. Образователното и културното сътрудничество е разширено с „Меморандума за създаване

на Руско китайски университет по усъвършенствани технологии“.

Освен тези ключови документи, страните подписаха и пакет от споразумения в области като иновации, спорт, младежка политика и образование, които допълнително укрепват връзките между двете държави и техните общества.

Във всички подписани документи беше подчертана амбицията на Русия и Китай да изградят дългосрочно и всеобхватно стратегическо партньорство, основано на взаимно доверие и сътрудничество.

Основни теми на дискусиите

Разговорите между двамата президенти обхванаха широк кръг от теми, отразяващи стратегическата дълбочина на двустранните отношения. Централно място зае икономическото сътрудничество, като акцентът беше поставен върху устойчивия ръст на търговския оборот, който вече надхвърля 200 млрд. долара. КНР и Русия се договориха върху постепенния преход към разплащания изцяло в национални валути – рубли и юани. Тази тенденция цели да намали зависимостта на икономическите отношения на двете държави от долара и да създаде по устойчива финансова рамка за двустранната търговия.

Енергийното сътрудничество също беше сред водещите теми, като Русия потвърди статута си на ключов доставчик на енергийни ресурси за Китай. Обсъждани бяха перспективите за разширяване на доставките чрез газопровода „Силата на Сибир 2“, чието реализиране би засилило

енергийната сигурност на Китай и би осигурило дългосрочни приходи за Русия.

В областта на научно-техническото сътрудничество беше отчетен стремеж към задълбочаване на партньорството в перспективни сфери като изкуствения интелект, квантовите технологии и производството на полупроводници. Двете страни бяха напълно категорични, че това сътрудничество ще превърне Китай и Русия в конкурентоспособни играчи на глобалния технологичен пазар.

Хуманитарните връзки получиха специално внимание чрез стартирането на т. нар. Година на образованието и разширяването на студентските и културните обменни програми. Тези инициативи целят да укрепят социалната основа на двустранните отношения и да насърчат взаимното разбирателство между народите на двете държави.

В сферата на международната политика Си Дзинпин и Владимир Путин обсъдиха ситуацията в Украйна и Близкия изток, както и възможностите за координация на позициите на двете държави в рамките на международни организации като ООН, ШОС, БРИКС и АТИС.

И двете страни подчертаха необходимостта от реформа на глобалното управление и от противопоставяне на „унилатерализма и хегемонията“, като се застъпиха за многополюсен световен ред, основан на равноправие и взаимно уважение.

Стратегическо значение на визитата

Визитата на Владимир Путин в Китай представлява събитие с фундаментално

значение както за развитието на двустранните отношения, така и за глобалния международен ред. Тя затвърди статута на Китай и Русия като ключови играчи в т. нар. многополюсен свят и демонстрира тяхната готовност да продължат да изграждат алтернативна архитектура на международните отношения, основана на принципите на равноправие и взаимно уважение.

За китайско-руските отношения визитата има институционализиращ ефект, изразен в подписването на нови договори и декларации, които укрепват стратегическото партньорство.

Подписаните документи, включително „Съвместната декларация за многополюсен свят и нов тип международни отношения“, задават рамката за бъдещото развитие на двустранното сътрудничество. Двете страни демонстрират обща позиция срещу западното доминиране и утвърждават принципите на суверенитет и равноправие като основа за нов международен ред.

Според повечето международни анализатори визитата създава предпоставки за формиране на многополюсен световен ред, в който Китай и Русия играят водеща роля, като предлагат алтернатива на съществуващата система, която според Москва и Пекин, в момента е доминирана от западните държави.

От такава гледна точка тази визита представлява важна стъпка към трансформацията на международната система и към изграждане на по балансиран световен ред, основан на многополюсност.

Позиции относно Украйна, Близкия изток и отношенията със САЩ

По отношение на войната в Украйна, Си Дзинпин и Владимир Путин изразиха подкрепа за принципа на държавния суверенитет и необходимостта от мирно уреждане на конфликта. В официалните изявления липсваше каквато и да е критика към действията на Руската федерация, което от страна на Китай би могло да се интерпретира като политическа предпазливост и придържане към неутрална позиция.

Относно ситуацията в Близкия изток, двамата лидери подчертаха спешната необходимост от незабавно прекратяване на военните действия и изразиха готовност за активно участие на Русия и Китай в международните мирни инициативи. Тази позиция може да се разглежда като стремеж ►►

Си и Путин – среща на лидери! Многополюсният свят се утвърждава!

От 1 стр.

Но да се върнем към знаците и символите в голямата политика! Как Си посрещна Тръмп и как посрещна Путин!? Визитата на Тръмп бе трета тяхна лична среща – видимо беше туширането на противоречия, балансиране след кризи, успокоение след търговски войни. Среща – следствие след непремерени, хулигански изказвания на американския лидер.

А визитата на Владимир Путин бе традиция и достойно наследство на двустранни връзки. Беше двадесет и пето посещение на „стар приятел“ (по думите на Си), беше препотвърждаване на 30-годишното стратегическо партньорство, на 25-годишния Договор за добросъседство и приятелство. Ето това е разковничето – преди 25 – 30 години Америка си бе въобразила, че е дошъл „краят на историята“, че американският дневен ред е вечен, че неолиберализмът позволява намеса навсякъде и във всичко, налагане на чужди модели.

Създадено и оцеляло оттогава, приятелството между Русия и Китай наистина е непохватимо – отново по думите на двамата лидери от срещите им в Пекин! Защото е изстрадано – от двата народа и заедно!

Показателно е – Китай и Русия, техните водачи в лично качество, подкрепиха не само продължаването на двата стратегически договора,

но и показаха личното си приятелство, удоволствието от взаимните разговори и дискусии, които не носят нито тактиката на „сделката“ (по Тръмп), нито дипломатичния тон (естествен за всяка подобна среща).

Това бе разговор на съмишленици в голямата глобална кауза – многополюсен свят, взаимно уважение, прагматична политика, равноправие и МИР. И също нещо важно – отново като детайл и символ – Русия и Китай заедно ще създадат мащабен документален филм за Втората световна война – за да парират всичките нагли фалшификации на историята, за да запазят истината за многомилионните жертви на двата народа от фашизма и японския милитаризъм, които днес „удобно“ се забравят от силите на статуквото и реваншизма – били те в Азия или в Европа.

Безброй бяха инсинуациите, пък и откровените фалшификации, които западни медии тиражираха около срещите Путин – Си. Не си струва да ги повтаряме, защото и това би било реклама за нагли лъжи. Важното е, че срещите Си – Тръмп и Си – Путин показва, че една страна, че Китай наистина е не „гъл“ в „триъгълника“ на глобалната политика, а мост между важните сили на многополюсния свят. В Китай в последните месеци, както е прието в България да се казва – „на крака“ дойдоха не само

Момент от срещата на китайския президент Си Дзинпин с руския президент Владимир Путин в Залата на народите в Пекин, 20 май 2026 г.

Доналд Тръмп, но и премиерите и президентите на водещи държави от Европа като Мерц, Макрон, Стармър, Санчес, Стуб, Фон дер Лайен и Коша, бяха и държавни ръководители от Югоизточна Азия и Глобалния юг, с които Китай поддържа стабилни връзки.

Тази отворена ръка на Си Дзинпин и КНР е шанс и възможност, които всяка страна създава и развива за себе си. Очевидно е, че Пекин постепенно се превръща в столица на световната политика, в център на решения, които ще имат дългосрочни резултати за целия свят.

И все пак, знакова е разликата в диалога, темите и подхода в двете най-важни дискусии, които Си Дзинпин води – тази с Доналд Тръмп бе дискусия за „сделката“, за „бизнеса“, докато с Владимир Путин бяха подчертани историческите аспекти на отношенията, бяха разгледани стратегическите перспективи – геополитически, политически,

икономически, свързани с геоекономиката и глобалната енергийна система. Това беше разговор между съмишленици и съюзници, които заедно ще работят за преформатиране на световния ред.

Ясно е, че предстои глобалният разговор между Русия, Китай и САЩ, а той постепенно ще формира облика на новия световен ред! Там Русия и Китай също са в синхрон и координация и това стана ясно от диалога между Владимир Путин и Си Дзинпин на 19-20 май!

Защото Русия и Китай за пореден път доказаха, че пазят и ще развиват многопластово своята роля на стратегически и всестранни партньори и че това не е за сметка на един или друг, а е пример за новия свят – равноправно, приятелски, прагматично, дългосрочно и най-важното – непоколебимо.

За такъв тип отношения са нужни ЛИДЕРИ – и Си Дзинпин, и Владимир Путин отново се доказаха като такива!

►►► към утвърждаване на ролята на двете държави като ключови посредници в този регионален конфликт.

Макар темата за отношенията със САЩ да не беше централна в дневния ред на визитата, в изявленията на Си Дзинпин и Владимир Путин се откри критиката към „унилатерализма и хегемонията“. Тази реторика може да се тълкува като индиректен сигнал за противопоставяне на доминиращото американско влияние в международните отношения и като заявка за изграждане на алтернативен модел на глобално управление, основан на принципите на многополюсност и равнопоставеност.

Визитата на Китай и Русия за многополюсен свят и нов тип международни отношения

Подписаните документи и съвместните декларации по време на визитата демонстрират стратегическата дълбочина на партньорството между двете държави и тяхната готовност да изградят действителна алтернативна визия за глобалното управление.

Макар че все още е рано да се говори за окончателно

оформен нов международен ред, визитата ясно показва, че Китай и Русия се стремят да заемат водеща роля в оформящия се многополюсен свят и да създадат институционална рамка за сътрудничество, която да противодейства на западната доминация. В този смисъл, събитието може да се разглежда като важна стъпка към трансформацията на международната система и към изграждане на по справедлив и балансиран световен ред.

Според лидерите на Китай и Русия „новият многополюсен световен ред“ е алтернатива на сегашния, който е възприеман като еднopoлюсен и съответно доминиран от САЩ и Запада. Бъдещият многополюсен международен ред трябва да се основава на принципите на равенство, взаимно уважение, ненамеса във вътрешните работи и взаимноизгодни отношения между държавите. Според визитата на Москва и Пекин, ключова роля в новата многополюсна международна архитектура играят организации като ООН, ШОС и БРИКС, които трябва да гарантират справедливост и баланс на интересите на всички държави.

За разлика от настоящия ред, който според Си Дзинпин и Владимир Путин насърчава хегемония и „правото на силния“, новият ред цели да изгради по-демократична и справедлива система на глобално управление. Ето защо Китай и Русия се стремят да ограничат влиянието на западните институции и да създадат паралелни структури, които да отразяват интересите на развиващите се страни.

Новият ред включва икономическо сътрудничество чрез инициативи като „Един пояс, един път“ и наред с това дава поле на развитие на културното и цивилизационно разнообразие. От академична гледна точка, формирането на нов международен ред предполага дълбока структурна трансформация на съществуващите институции, принципи и баланс на силите в глобалната политическа система. Анализът на официалните изявления и подписаните документи по време на срещата между лидерите на Китай и Русия очертава няколко ключови индикатора за подобна промяна.

На първо място, идеологическият дискурс, артикулиран чрез понятията „многополюсен свят“ и „нов тип

международни отношения“, поставя акцент върху принципите на равноправие, ненамеса във вътрешните работи и концепцията за „общо бъдеще за човечеството“. Тези формулировки сигнализират за стремеж към алтернативна нормативна рамка, която да противостои на възприеманата доминация на западните ценности и институции.

На второ място, наблюдава се институционално укрепване на двустранно сътрудничество чрез механизми за продължително взаимодействие в рамките на ООН, Шанхайската организация за сътрудничество (ШОС), БРИКС и други регионални форуми. Това позволява синхронизация на позициите и координирана дипломатическа дейност, което може да се разглежда като опит за изграждане на паралелна мрежа от международни организации.

Трето, икономическата автономия се постига чрез развитие на финансови алтернативи, базирани на използването на национални валути (рубля и юан), както и чрез технологичен синергизъм, насочен към намаляване на зависимостта от западните технологии и пазари. Тези процеси могат

да доведат до формирането на паралелна икономическа екосистема, функционираща извън традиционните западни структури.

Въпреки тези индикатори за структурно разместване, все още липсват универсални правила и норми, които да легитимират новия международен ред. Например, необходимо е разработването на нови стандарти за международни финансови трансакции и общи регулации за технологичен контрол. Освен това, за да се говори за пълноценна трансформация, е нужно трайното суверенно сътрудничество между Китай и Русия да се материализира в конкретни реформи на съществуващите глобални организации като ООН, Международния валутен фонд (МВФ), Световната търговска организация (СТО) и др.

Следователно, вместо за нов международен ред, по-точно е да се говори за „интензивно предизвикателство“ към статуквото, което притежава потенциал за кардинална трансформация в следващите десетилетия, при условие че настоящите тенденции се запазят и задълбочат.

Доц. д-р Евгени Кандиларов

Китайски професор бе удостоен с Почетния знак на българския президент

На официална церемония в София, в присъствието на министъра на образованието и науката проф. Георги Вълчев и министъра на културата Евтим Милошев, българският държавен глава удостои с Почетния знак на президента дейци на културата науката и образованието.

Специален гост на церемонията бе Н. Пр. Дай Цинли – извънреден и пълномощен посланик на КНР в България.

„От името на целия български народ ви казвам благодаря и поклон пред вашата дейност и талант, пред вас като хора и общественици, които дават толкова много за културата и духовността на България“, с тези думи президент Йотова се обърна към отличените научни и културни дейци – поети, писатели и учени.

За дългогодишния му академичен принос и преподавателска дейност в областта на българския език и литература, както и за заслугите му към популяризирането на българското културно наследство и развитието на

приятелските отношения между България и КНР с Почетния знак на президента бе отличен и проф. Гъ Джъцян – преподавател по български език, обучил поколения българи в Пекиния университет за чужди езици.

Българският държавен глава обяви, че Почетният знак ще бъде връчен на проф. Гъ Джъцян на официална церемония в Пекиния университет за чужди езици от посланика на

Република България в Китайската народна република Андрей Техов.

В присъствието на Н. Пр. Дай Цинли, Президентът Илияна Йотова изказа благодарност за работата на проф. Гъ Джъцян и припомни посещението си в Пекиния университет за чужди езици през октомври м. г., където се срещна със студенти, които владеят български език.

Тя посочи, че тези младежи са рецитирали поезия и са пели български песни.

Китайските им имена имат и български еквивалент. „Проф. Гъ Джъцян предава не само познанието по езика, не само ги запознава с основната история или литература на България, той е вселил в душата им любов, познание към нашата култура, с огромно влияние върху много страни, които и днес съществуват и като писменост, и като

култура, и като литература, и като духовност“, заяви Илияна Йотова.

Проф. Гъ Джъцян е преподавател по български език, обучил поколения българи в Пекиния университет за чужди езици, където завършва специалност „Българистика“ през 1975 г. Специализирал е „Български език“ в София и е работил по въпросите на образованието в посолството на Китайската народна република у нас.

От 1999 г. е хабилитиран като професор. Заемал е длъжността завеждащ катедра „Българска филология“ в Пекиния университет за чужди езици. Води курсове в бакалавърски и магистърски по специалностите: Практически български език, Странознание на България, Изкуство на превода, Стилистика, Фразеология и Лексикология. Автор е на научни трудове, посветени на българския език, на учебници, четива и христоматии.

Има над 30 научни публикации, свързани с българистиката, и осъществява активна преводаческа дейност. От 2014 г. до 2018 г. е директор от китайска страна на Института „Конфуций“ в София.

Насърчаване на културния обмен и приятелството

На 15 май в Китайския културен център в София се проведе събитие за обмен между младежи под надслов „Очарованието на чая по Пътя на коприната – Заедно градим бъдещето“.

Събитието бе част от международната културна инициатива „Чай и хармония – Културен салон Ядзъ“. Целта на мероприятиято бе чрез чая да се насърчи културният обмен и приятелството като се изгради платформа за взаимно опознаване между младежите на Китай и България и съвместно да се напишат нови страници на познание, постижения и принос между младите хора на двете държави.

В началото гостите имаха възможност да се докоснат до традиционната китайска чаена церемония и да опитат чайовете Emei Xueya (峨眉雪芽) и Ninghai Wanghai (宁海望海茶).

Сред нежния аромат на чая те опознаха източната естетика и културната

философия на „хармония в различието“, заложили в китайската чаена култура. Спокойната и изискана атмосфера спомогна за задълбочаване на взаимното опознаване и общуване.

Официалната част беше открита с жизнерадостен народен шопски танц, изпълнен от българския танцов състав „Цветница“, чийто бърз ритъм и богат народен колорит моментално оживиха атмосферата.

В заключителната част на събитието гостите продължиха неформалното общу-

ване в приятелска и непринудена атмосфера, като обмениха мнения и впечатления по теми, свързани с културата, образованието и младежкото развитие.

След това посетиха изложбата на китайското изкуство тханка, организирана в Китайски културен център. Отблизо се насладиха на изящните и богати на цветове експонати и се запознаха по-задълбочено с уникалното очарование на тибетското будистко изкуство и традиционната китайска култура.

Седмица на класическото китайско кино се провежда в кино „Одеон“ в София

Тази инициатива бе организирана от Китайското посолство в България, съвместно с Китайския филмов архив и Българската национална филмотека. По-голямата част от филмите бяха показани за първи път на голям екран в България.

Седмичната на киното представи развитието на китайското кино през различни епохи (1922 – 1992) – от зараждането на нямото кино до модерните интерпретации на социални и исторически теми.

Програмата включваше филмите:

„Червено сорго“, реж. Джан Имоу

„Продавачът на плодове“, реж. Джан Шъгуан

„Богинята“, реж. У Йонган

„Принцеса „Желязно ветрило“, реж. Уан Лаймин

„Ранна пролет“, реж. Сие Тиели

„Случаят с Черния топ“, реж. Хуан Дзиенсин

„Конекрадецът“, реж. Тиен Джуанджуан

„Кървава сутрин“, реж. Ли Шаохон

Тези филми демонстрираха уникалния визуален стил, дълбоките културни традиции и финия хуманен подход на китайското киноизкуство. Всички прожектирани филми, реставрирани в 4K от Китайския филмов архив, се прожектираха с оригинален китайски звук (с изключение на част от немите филми) и субтитри на български език.

Панаир на открито представя в Пекин най-добрите културни и креативни продукти

В пекинския парк „Чаоян“, един от най-големите паркове в Пекин, се проведе първият Пазар на китайски културни и креативни продукти. Основната изложбена площ бе близо 66 000 кв. м и съчетава културни и креативни изделия, модни играчки и разнообразни тематични продукти.

В зоната „Пекински подаръци“ майстор на чай представя изящна чаена церемония пред публиката. По време на събитието зоната ще предлага и периодични демонстрации на традиционна китайска култура, включително бродерия и изработка на китайски възли, за да обогати преживяването на посетителите.

Сред представените продукти особено внимание привлича серия от модели с традиционни китайски дървени сглобки, вдъхновени от класическата архитектура. Един от най-популярните модели е Залата за молитва за добра реколта в Храма на небето.

Комплектът съдържа над 1000 части и 108 вида вдлъбнати и шипови конструкции, които пресъздават в мащаб 1:150 структурните детайли на сградата. Докато

сглобяват модела, посетителите могат да се докоснат до майсторството на традиционната китайска архитектура.

В зоната на Музея на Забранения град са представени козметични продукти, вдъхновени от музейни експонати. Сред тях се откроява комбинация от червило и руж във формата на пеперуда, създадена по мотиви от фиба от Дворцовия музей. Продуктът съчетава традиционното китайско

майсторство със съвременната всекидневна естетика.

В изложбената зона на Националния музей, наред с популярните магнити за хладилник, посетителите могат да открият и различни лакомства, вдъхновени от ценни музейни експонати. Корона с феникс, както и златни и сребърни украшения от колекцията на музея, са превърнати в шоколадови бонбони, сладолед и торти.

Серията „Кутии от шоко-

ладова археология“ включва шест различни „артефакта“ от различни исторически периоди. За да открият какъв е „артефактът“, посетителите първо трябва да изядат слоя от бисквитени трохи отгоре. Така цялото дегустационно преживяване наподобява истински археологически разкопки.

С наближаването на Фестивала на драконовите лодки голям интерес предизвикват и културните продукти на КМГ за Годината

на коня, както и тематичните празнични артикули. Сред най-търсените е плюшена играчка във формата на специфичните за празника дзундзъ – вкусотии от лепкав ориз, свързани с традициите около празника.

На тазгодишния Ден на музеите, 18 май, официално ще бъде открита и най-голямата изложба на Столичния музей „Царевича, злато и ягуари: Древните цивилизации на майте и Андите“. По време на събитието музеят представя и специална серия културни и креативни продукти, вдъхновени от древните американски цивилизации, които позволяват на посетителите да се докоснат до тяхната мистерия и величепие.

Изложението ще продължи до 24 май и е с безплатен вход за посетителите. По време на събитието ще бъдат представени над 100 програми и изпълнения, включително концерти на живо, традиционна китайска музика и интерактивни паради с роботи. Вечер посетителите могат да се насладят и на два специални круиза по река Лянма, откъдето да се потопят в светлините на града и атмосферата на нощния градски пейзаж на Пекин.

Градинарството на балкона се превърна в процъфтяващ потребителски сектор

Денят на Дай Сяохон започва с разходка през нейната висяща градина – балкон, пълен с листни зеленчуци, саксии с боровинки и каскадни цветя, всички виреещи високо над оживените улици на Ханджоу, столицата на Джъдзян, Източен Китай.

В продължение на 22 години Дай отглежда ядливи растения на балкона на високата си сграда. Подобно на повечето градски жители в Китай, тя живее в многоетажна жилищна сграда, а не в къща с двор. Сега тя има пищна, многоетажна градина с професионални саксии и лампи за отглеждане и привлича много предани последователи онлайн.

„Това хоби изпълва живота ми с радост и ми носи много приятели, – каза Дай. – В момента, през пролетния сезон на засаждане, постоянно си обменяме съвети за почвата за разсад, саксиите за засаждане, лампите за отглеждане и отоплителните постелки.“

В цял Китай се наблюдава забележителна промяна и много балкони, които обикновено са затворени

и обикновено с площ от 2 до 5 квадратни метра. Тъй като градското население на страната надхвърля 900 милиона, все по-голям брой обитатели на жилищни блокове превръщат балконите си в компактни домашни ферми. Но сега те са въоръжени с умни джаджи и специализирани семена.

Някога маргинално занимание, градинарството на балкона се превърна в процъфтяващ потребителски сектор, съчетаващ домашно градинарство и модерно земеделие. От таймери за поливане с Bluetooth до компактно отгледани джуджета овощни дървета, се оформи пълноценна поддържаща индустрия, която да обслужва жителите на градовете с ограничено пространство, копнеещи за зеленина.

В Цъси, град в Джъдзян, известен с производството на градински инструменти, се появи верига от нови вериги за доставки на оборудване за домашно земеделие. Според Фан Яна, мениджър продажби в Yidong Electronics Co., Ltd., фирмата е разработила интелигентен таймер за напояване, чрез който потребителите могат да зададат

предварително графици за поливане, преди да тръгнат за работа, пътуване или командировки.

Жон Син, мениджър продажби в Tianshuo Industry and Trade Co., Ltd., представи многофункционалната дюза за пръскане на компанията, предназначена за употреба в домашното градинарство. „Чрез регулиране на ъгъла на пръскане, един комплект може да покрие цялата площ на балкона. Различните растения изискват различни обеми вода и затова има три различни функции – пулверизиране, капково напояване и пръскане.“

За мнозина градинарството на балкона служи като успокояващо бягство от забързаното градско ежедневие. Засяването на семена, поливането и чакането на реколтата доставят бавно, рядко преживяване сред натоварената работа пред екрани и културата на незабавна доставка.

„Терапевтично е“, каза г-н Ма, бизнесмен от Чънду, провинция Съчуан, Югозападен Китай, който започва да отглежда краставици на балкона си миналата година. „Поливането на растения късно през нощта успокоява ума ми по начин, по който превъртането на страници в телефона ми никога не би могло.“

Тенденцията се оформя и от по-широки политически насоки. Китайското правителство отдавна насърчава градското озеленяване и устойчивия начин на живот. През последните години селскостопанските власти насърчават развитието на „градско земеделие“ и „домашно градинарство“ като част от стремежа за доближаване на производството на храни до потребителите, съкращаване на разстоянията за доставки на храни и подобряване на качеството на живот в градовете.

Посланик Дай Цинли: Мирното съвместно съществуване е най-големият общ знаменател на Китай и САЩ

По покана на президента Си Дзинпин президентът Доналд Тръмп направи държавно посещение в Китай от 13 до 15 май. По време на тази визита президентът на Китай Си Дзинпин и президентът на САЩ Доналд Тръмп проведоха дълги дискусии по основни въпроси, засягащи отношенията между двете страни, както и световния мир и развитие, по открит, задълбочен, конструктивен и стратегически начин. Те постигнаха редица общи разбирания в това отношение. Това беше историческа среща, подчерта на брифинг с журналисти посланикът на КНР у нас г-жа Дай Цинли, разяснявайки значението на това много важно за Китай и за света международно събитие.

Посланикът на КНР Н. Пр. Дай Цинли разяснява пред журналисти резултатите от разговорите в Пекин между китайския президент Си Дзинпин и американския президент Доналд Тръмп

Първо, Китай и САЩ навлязоха в решаващ етап от нашето развитие, посочи Н. Пр. Дай Цинли. Тази година бележи началото на 15-ия петгодишен план за икономическо и социално развитие на Китай, а също е и 250-годишнината от американската независимост. В тази специална година двамата президенти се срещнаха в Пекин. Това изпрати важно послание към света: Постигането на голямото подмладяване на китайската нация и превръщането на Америка във величие може да върви ръка за ръка и двете страни могат да си помогнат взаимно да успеят и да допринесат за благосъстоянието на целия свят, коментира дипломатът.

Второ, отношенията между Китай и САЩ достигнаха нова отпавна точка. Това е първата лична среща между президента Си и президента Тръмп след срещата им в Пусан миналия октомври, а също и първото посещение в Китай на американски президент от девет години. Това е продължение и засилване на добрия импулс във взаимодействието между двамата президенти. Тъй като трансформацията, невиджана от век, се ускорява по целия свят, светът отново е достигнал кръстопът. Когато двамата президенти определят курса на гигантския кораб на китайско-американските отношения, те ще имат значително и широкообхватно въздействие върху развиващия се международен пейзаж и развитието на човешкото общество. Трето, задълбочените дискусии на двамата президенти доведоха до ползотворни резултати.

Визитата включваше не само официални разговори и приветствен банкет, но и обмен на мнения и културно посещение. Дватама президенти прекараха близо девет часа един с друг. Най-важното политическо разбирателство, което постигнаха, беше споразумението за изграждане на „конструктивни китайско-американски отношения на стратегическа стабилност“. Те също така се съгласиха двете страни да продължат да обменят повече информация по въпросите на външната политика, военните отношения, икономиката, търговията и т. н. Това ще даде мощен тласък на взаимодействията между Китай и САЩ.

Изграждането на конструктивни отношения между Китай и САЩ, основани на стратегическа

Си Дзинпин и Доналд Тръмп разговаряха продължително в Пекин по основни въпроси между двете страни, както и за световния мир и развитие по открит, задълбочен, конструктивен и стратегически начин

стабилност, носи следните последици. Ето как Китай ги разбира: Трябва да има положителна стабилност, където сътрудничеството е основната опора и отношенията стават по-устойчиви чрез обмен и сътрудничество. Като две водещи икономики в света, Китай и Съединените щати едновременно печелят от сътрудничеството и губят от конфронтацията.

Трябва да има здравословна стабилност, където конкуренцията се държи в правилните граници и не се превръща в игра с нулев резултат. Конкуренцията между големите държави не е нищо ново, но отношенията между Китай и САЩ не трябва да се определят от конкуренцията. Когато конкуренцията се случи, тя трябва да е здравословна, където се учим един от друг, стремим се към високи постижения заедно и се конкурираме честно в съответствие с правилата.

Трябва да има постоянна стабилност, където различията са управляеми и отношенията не трябва да са като влакче на ужасите. И двете страни трябва да поддържат приемственост и стабилност в политиката. Много е важно и двете страни да спазват думите си и да се движат в една и съща посока. Положителната перспектива за сътрудничеството между Китай и САЩ ще осигури повече сигурност за развитието на двете страни и за международната ситуация. Трябва да има трайна стабил-

ност, където мирът е очакван, а конфликтите и войните са неприемливи. Мирното съвместно съществуване е най-големият общ знаменател на Китай и САЩ. Конфликтите и конфронтацията между нас ще доведат до последствия, които никой не може да понесе.

Китайско-американските отношения са най-важните и сложни двустранни отношения в света.

Те са основани на президентския ангажимент. Откакто президентът Тръмп встъпи в длъжност миналата година, двамата президенти проведоха две срещи и пет телефонни разговора, както и много писма. Ангажиментът им осигури стратегическа насока за подобряване и развитие на китайско-американските отношения и ги поддържаха стабилни въпреки някои възходи и падения. По време на това посещение двамата президенти се споразумяха да поддържат тясна връзка чрез срещи, разговори и писма.

По покана на президента Тръмп, президентът Си ще направи държавно посещение в Съединените щати тази есен. Междувременно двете страни трябва да работят заедно, за да направят задълбочена подготовка за тези президентски взаимодействия, да насърчат подходящата атмосфера и да осигурят повече резултати от сътрудничеството.

С разрешението на двамата президенти, политическите и дипломатическите канали останаха активни. Външнополитическите служители и дипломати на двете страни правилно се справиха с различията, решиха практически проблеми и засилиха взаимното разбирателство, допринасяйки за по-силни двустранни връзки. Съгласно инструкциите на двамата президенти, двата икономически и търговски екипа проведоха множество консултации, които стабилизирах икономическите и търговските връзки и пазарните очаквания. Тези два канала ще продължат да работят за разширяване на списъка за сътрудничество и съкращаване на списъка с дразнителни. За да се приложи ефективно договореното от президентите, различните ведомства от двете страни трябва да работят съгласувано.

Тайванският въпрос беше важна тема, повдигната на срещата на върха.

Позицията на Китай по този въпрос е много ясна:

Първо, тайванският въпрос е вътрешна работа на Китай. Осъществяването на пълно обединение е стремеж, споделян от всички синове и дъщери на китайската нация. Това е и непоколебимата, историческа мисия на Китайската комунистическа партия. Континенталната част на Китай и Тайван принадлежат на един и същ Китай. Това е факт, установен от древността, реалното статукво на Тайванския проток и важна част от следвоенния международен ред. Надяваме се, че американската страна стриктно ще спазва принципа „един Китай“ и трите съвместни комуникета между Китай и САЩ, и ще изпълни международните си задължения.

Второ, тайванският въпрос е най-важният въпрос между Китай и САЩ, който засяга цялостните отношения. Ако се разреши правилно, цялостните отношения ще бъдат стабилни и двете страни ще могат да посветят повече енергия на развитието на взаимноизгодното сътрудничество.

В противен случай двете страни ще имат сблъсъци и дори конфликти, а цялостните отношения ще бъдат в голяма опасност. Китай се надява, че американската страна ще предприеме конкретни действия, за да поддържа отношенията си в добро състояние и да допринесе за мира и стабилността в Тайванския проток. ►►

►► Трето, Китай и САЩ са единомислени относно жизненоважното значение на запазването на мира и стабилността между двете страни. За да се гарантира това, никога не трябва да се отдава или подкрепяме „независимостта на Тайван“, защото „независимостта на Тайван“ и мирът между двете страни са несъвместими като огън и вода. Впечатлението ни от срещата на върха е, че американската страна разбира позицията на Китай, приема сериозно опасенията на Китай и подобно на останалата част от международната общност, не е съгласна или не приема движението на Тайван към независимост.

Резултатите от срещата на върха по въпросите на икономиката и търговията са следните:

Първо, двете страни се споразумяха да продължат да прилагат резултатите, постигнати в предишни разговори, и постигнаха положителен консенсус по съответните тарифни споразумения. Китай и САЩ ще създадат и търговски и инвестиционни съвети, за да се справят със съответните си опасения в областта на търговското и инвестиционното сътрудничество. Чрез търговския съвет двете страни ще обсъдят въпроси като намаляване на тарифите за специфични продукти и те се споразумяха по принцип да намалят тарифите за продукти, представляващи съответния им проблем, в еквивалентен мащаб. Освен това двете страни ще разрешат или ще постигнат съществен напредък към разрешаването на нетарифни бариери и проблеми с достъпа до пазара, свързани с някои селскостопански продукти.

Съединените щати ще работят активно за справяне с дългогодишните китайски опасения, включително автоматични мерки за задържане, насочени към китайски млечни и водни продукти, износ на бонсай, за Съединените щати и признаване на зони, свободни от птичи грип, в провинция Шандон в Източен Китай. Китай от своя страна ще насърчава активно решенията на опасенията на САЩ относно регистрацията на предприятия за говеждо месо и износа на птици от определени щати на САЩ за Китай.

Освен това двете страни се споразумяха да насърчават двупосочната търговия, включително със селскостопански продукти, чрез споразумения като взаимно намаляване на тарифите за редица продукти. В авиационния сектор двете страни постигнаха споразумения относно закупуването от Китай на самолети от Съединените щати, както и гаранции от САЩ за доставката на самолетни двигатели и

свързани с тях части за Китай. Двете страни се споразумяха да продължат да развиват сътрудничеството в съответните области. Двете страни все още водят консултации относно подробностите, свързани с постигнатите досега резултати.

Икономическите и търговските екипи от двете страни ще работят за финализиране на резултатите в най-кратки срокове

и съвместно ще осигурят прилагането им в съответствие с консенсуса, постигнат от двамата държавни глави, в опит да внесат по-голяма сигурност и стабилност в икономическото и търговско сътрудничество между Китай и САЩ и световната икономика.

Президентът Си и президентът Тръмп поддържат тясна комуникация по международни и регионални въпроси. По време на тази среща на върха те отново проведоха задълбочен обмен по различни въпроси от взаимен интерес.

По отношение на ситуацията в Близкия изток

президентът Си изложи последователната позиция на Китай. Той подчерта, че използването на сила не може да реши проблемите и диалогът е единственият правилен избор. Преговорите може да не доведат до незабавни резултати, но сега, когато вратата за диалог е отворена, тя не бива да се затваря отново. Китай насърчава САЩ и Иран да продължат да уреждат различията и споровете си чрез преговори, включително по ядрения въпрос.

Китай призовава за възможно най-скорошно отваряне на Ормузкия проток въз основа на продължаващо прекратяване на огъня и вярва, че основното решение на безизходицата в пролива се крие в постигането на постоянно и всеобхватно прекратяване на огъня. Китай работи за насърчаване на мирните преговори и ще продължи да играе своята роля за ранно прекратяване на конфликта и възстановяване на мира в Близкия изток.

По отношение на кризата в Украйна

както Китай, така и САЩ искат да видят ранен край на конфликта и двете страни са направили много за насърчаване на мирните преговори по свой собствен начин. Тъй като няма просто решение на сложен въпрос, не може да се очаква мирните преговори да постигнат успех за една нощ. Китай и САЩ ще поддържат комуникация и ще играят конструктивна роля в политическото уреждане на кризата.

Любомир МИХАЙЛОВ

Силен възход отбелязват местните марки за домакински уреди на китайския пазар

В началото на месеца на сайта на Samsung Electronics се появи кратко, но показателно съобщение. Компанията обяви, че заради рязко променящата се пазарна среда прекратява продажбите на всички домакински уреди, включително телевизори и монитори, на пазара в континентален Китай. Решението предизвика сериозен интерес, тъй като допреди десетилетие Samsung беше лидер по продажби на телевизори в страната. Днес ще разгледаме как се стигна до оттеглянето на една от най-разпознаваемите световни марки от най-големия потребителски пазар в света и какво показва това за промените в китайската икономика.

Уан Дзюен, старши анализатор в Industrial Online, посочва, че оттеглянето на Samsung от китайския пазар на домакински уреди е неизбежен резултат от наславането на три фактора: острата конкуренция в местния сектор, стратегическата трансформация на самата компания и реструктурирането на глобалния производствен капацитет. Около 2010 г. пазарният дял на телевизорите Samsung в Китай достигаше 20%, но до 2025 г. годишните им доставки са паднали от 2,55 милиона броя в пиковия период до под 500 000. Данните показват, че от началото на 2026 г. до 26 април, онлайн пазарният дял на телевизорите Samsung в Китай е едва 1,33%, а офлайн – само 3,54%. Представянето при бялата техника е още по-слабо – пазарният дял на хладилниците им е спаднал до 0,41%, а на пералните – до 0,37%. Това означава, че повечето

китайски потребители почти са изключили Samsung от опциите си при избора на домакински уреди.

Уан Дзюен посочва, че основните причини за тази ситуация се крият в цялостния възход на китайските марки. Те не само набират силна популярност сред потребителите и явно са с високо ниво на технологично развитие. Доклад за доставките на китайския пазар за телевизори показва, че първите осем марки на пазара са местни, а делът им в общите доставки е 94,1%. За сравнение, четирите чуждестранни марки (Samsung, Sony, Philips, Sharp) са доставили общо под 1 милион броя през цялата 2025 г., като от дълго време са на дъното на пазара.

Уан Дзюен продължава своя анализ: „Днес местните марки вече са на нивото или дори задминават чуждестранните в ключови технологии, цялостните интелигентни системи за дома и приложенията на изкуствения интелект в сценарии. Разчитайки на цялостната производствена верига и мащабните си предимства, те имат значителни силни страни в себестойността и ефективността на реакция на веригата за доставки.“

Технология, която местните марки въведоха през 2021 г., Samsung започна да популяризира масово едва през 2022 г., но с цени 3-5 пъти по-високи. При една и съща конфигурация и спецификации, цените на местните марки обикновено са с 30-50% по-ниски от тези на Samsung.

Местните компании не само предлагат по-евтини модели, но и много по-качествени и по-модерни в технологично отношение. Естествено, че те ще

са по-предпочитани от потребителите.“

Важно е да се отбележи, че напускането на Samsung от китайския пазар на дребно за домакински уреди не означава оттегляне от производствената верига на Китай. Производствените линии на Samsung за хладилници, перални машини и климатици в Суджоу ще продължат да работят, трансформирайки се в центрове за експортно производство за Северна Америка и Югоизточна Азия. Уан Дзюен заявява:

„От гледна точка на глобалното позициониране, Samsung реструктурира капацитета си в Китай, превръщайки местните си заводи в центрове за експортна верига за доставки, като концентрира ресурси във високостойностни пазари като Северна Америка и Югоизточна Азия. Това по същество е стратегическо свиване на многонационална компания в отговор на силния възход на местните китайски марки.“

За чуждестранните компании китайският пазар отдавна не е просто източник на мащабни продажби, а среда с изключително висока конкуренция и бърз технологичен цикъл.

Нарастващият иновационен капацитет на китайските производители принуждава международните марки постоянно да адаптират продуктите и бизнес моделите си към местното търсене. Компаниите, които успяват да ускорят технологичното си обновление и да изградят по-дълбока връзка с китайските потребители, могат не само да запазят пазарните си позиции, но и да повишат глобалната си конкурентоспособност в дългосрочен план.

Скалните резби в Дадзу

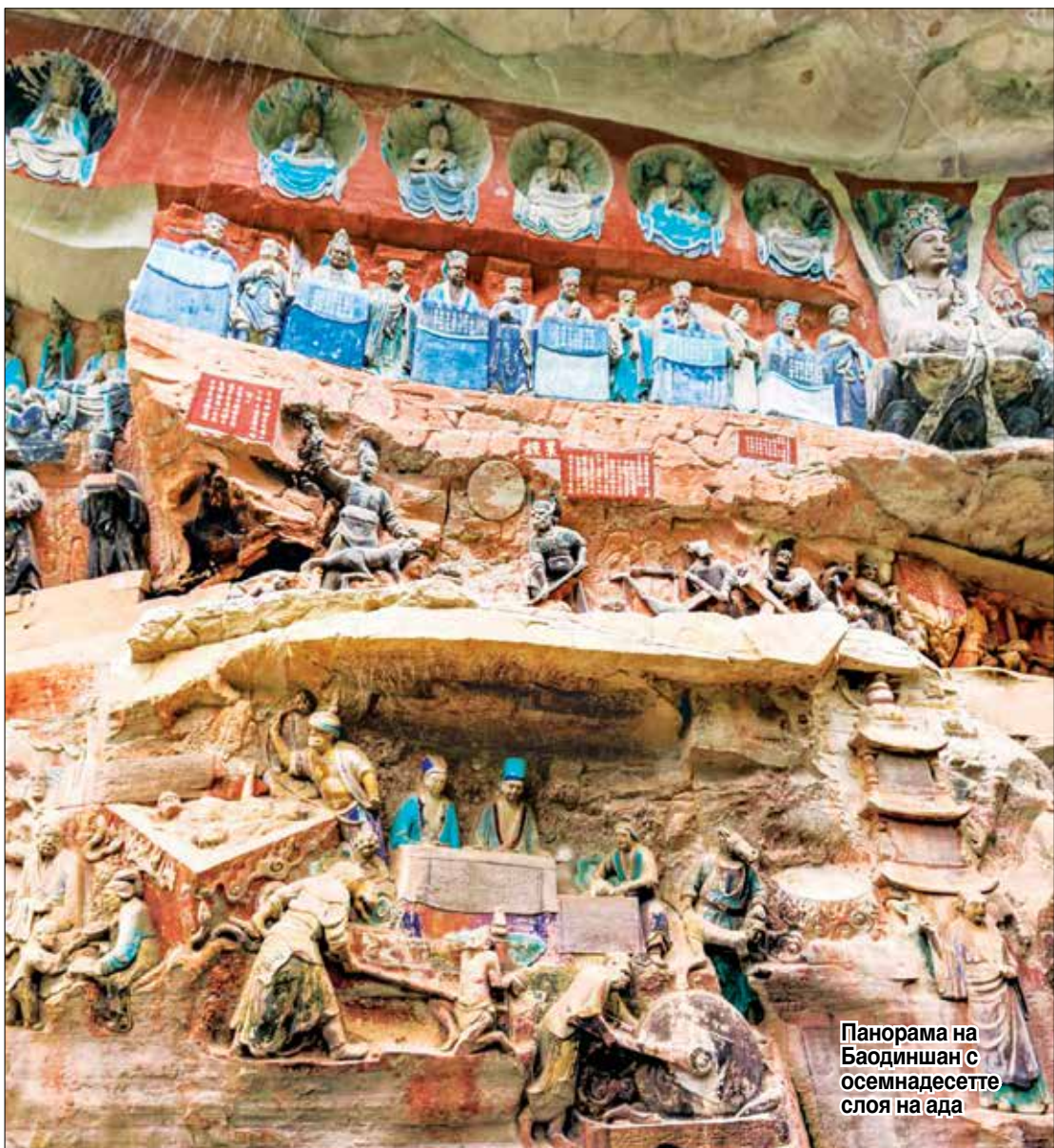
Свят от камък

Сред мъгливите хълмове на района Дадзу край град Чонцин природата и човешкият дух са създали едно от най-впечатляващите художествени чудеса на Азия. В скалните масиви, прорязани от влажни долини и стръмни склонове, повече от хилядолетие стоят хиляди фигури – божества, монаси, демони, императори, музиканти, селяни, животни и обикновени хора. Те не са затворени в храмови зали, а изникват направо от камъка, сякаш самата планина е започнала да разказва истории.

Скалните резби в Дадзу са огромна визуална енциклопедия на средновековен Китай, свидетелство за религиозна толерантност, художествен размах и необикновен синтез между будизъм, даоизъм и конфуцианство. В тези скали духовното и земното съществуват рамо до рамо: редом до образите на Буда и бодхисатвите виждаме пастири, готвачи, музиканти, сцени от семейния живот и дори изображения на човешки страдания и социал-

Вместо конфликт между тези учения, в Дадзу възниква необичайна хармония. Местните монаси, учени и покровители започват да издълбават религиозни сцени в скалните стени. Постепенно отделни групи от изображения се превръщат в огромни комплекси. В продължение на четири века поколения майстори работят върху скалите, създавайки над 50 000 статуи и повече от 100 000 китайски йероглифа под формата на надписи и текстове.

За разлика от известните пещери в Дунхуан или

Панорама на Баодиншан с осемнадесетте слоя на ада

Скални резби в Бейшан

ни конфликти. През 1999 г. UNESCO включва Скалните резби в Дадзу в Списъка на световното културно наследство, определяйки ги като връх в развитието на китайското скално изкуство между IX и XIII век.

Камъкът като свещен текст

Историята на скалните резби в Дадзу започва в края на IX век – период на политически сътресения и културни трансформации след упадък на династия Тан (618 – 907).

В този момент будистките традиции, дошли от Индия векове по-рано, вече са дълбоко проникнали в китайската култура. Даоистката философия и конфуцианската етиката също оформят духовния живот на обществото.

Скални резби в Шиджуаншан

Юнган, където голяма част от художествените произведения са поръчани от императорския двор, в Дадзу се усеща по-близка връзка с местното общество. Много от дарителите са били местни аристократи, монаси или заможни семейства. Това придава на комплекта особено човешко измерение.

Скалите тук не са просто носител на религиозни образи. Те функционират като морални уроци, философски трактати и визуални проповеди. За неграмотното население на средновековен Китай тези сцени са били своеобразна „каменна книга“, която обяснява устройството на света, страданията и

пътят към духовно спасение. Бейшан – елегантността на ранния период

Сред петте основни групи скални резби Бейшан е най-ранната и една от най-изящните. Разположен върху скална стена с височина между седем и десет метра, комплексът съдържа повече от 10 000 фигури, създадени между края на IX и средата на XII век.

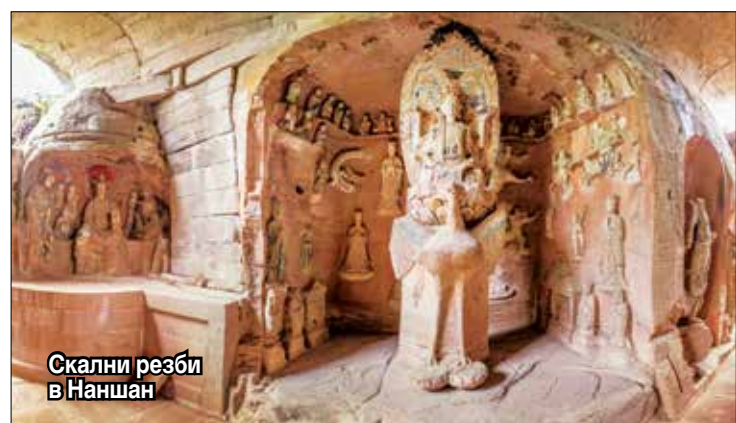
Тук доминират темите на тантрическия будизъм – направление, което набляга на мистичните ритуали, медитацията и сложната

символика. Скулптурите впечатляват със своята деликатност. Лицата на фигурите са спокойни и почти човешки, дрехите падат на фини гънки, а орнаментите са издялани с почти ювелирна прецизност.

Една от най-забележителните характеристики на Бейшан е емоционалната мекоота на образите. Докато по-ранното будистко изкуство в Китай често представя величествени и дистанцирани фигури, тук персонажите изглеждат близки и състрадателни.

Скални резби в Шимъншан

Скални резби в Наншан

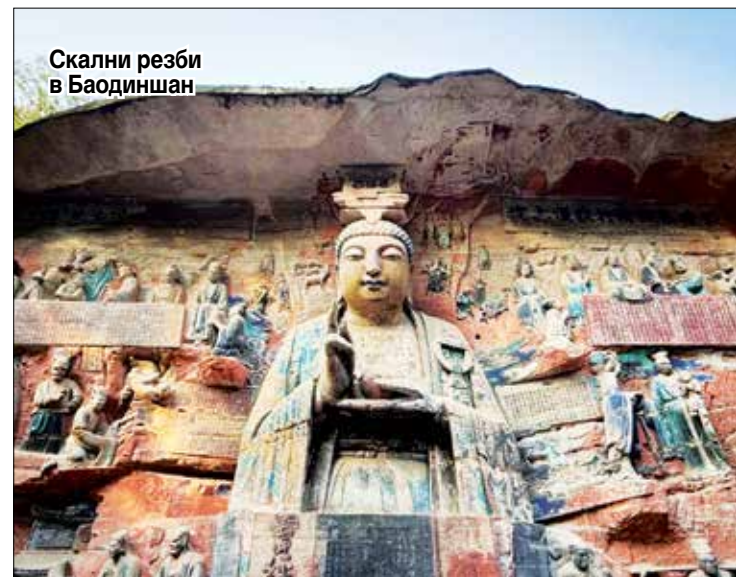
Надписите в комплекса са безценен исторически източник. Това е една от причините Дадзу да бъде толкова важен за историците: тук изкуството и писмената памет съществуват в неразделно единство.

Шиджуаншан – диалогът между три учения

Ако има място в Дадзу, което най-ясно изразява идеята за духовна хармония, това е Шиджуаншан. Създадени през XI век по време на династията Сун (960 – 1279), резбите тук представят едновременно Будизъм, Даоизъм и Конфуцианство в общи композиции. Подобен синтез е

Скални резби на входа на Баодиншан

Скални резби в Баодиншан

Разположен в U-образна долина близо до манастира Шъншоу, този комплекс е едно от най-великите произведения на будисткото изкуство в света.

Създаден е между края на XII и средата на XIII век и представлява мащабна визуална система, комбинираща религиозна философия, морални послания и сцени от всекидневието.

Главната група се простира на около 500 метра и съдържа десетки монументални композиции.

Тук майсторите достигат връх в драматургията и психологическата дълбочина. Фигурите не са статични.

животновъди и семейства. Това е изключително рядко за религиозно изкуство от епохата. Скулпторите сякаш искат да покажат, че просветлението не е отделено от всекидневието, а е част в човешкия живот.

Изкуство, което говори на всички

Едно от най-големите предимства на каменните резби в Дадзу е тяхната достъпност. Дори човек без задълбочени познания по китайска религия усеща емоционалното въздействие на тези образи. Причината е в необикновения реализъм на фигурите. Скулпторите

рядкост не само в Китай, но и в световната история на религиозното изкуство. Вместо да противопоставя различните философски системи, комплексът ги представя като допълващи се аспекти на човешкото търсене на истина.

Тази философия отразява особеностите на китайската цивилизация като цяло. В традиционния китайски свят човек можел да следва конфуцианския морал в обществения живот, без това да му пречи да практикува даоистки ритуали за хармония с природата и едновременно да търси духовно спасение чрез будизма.

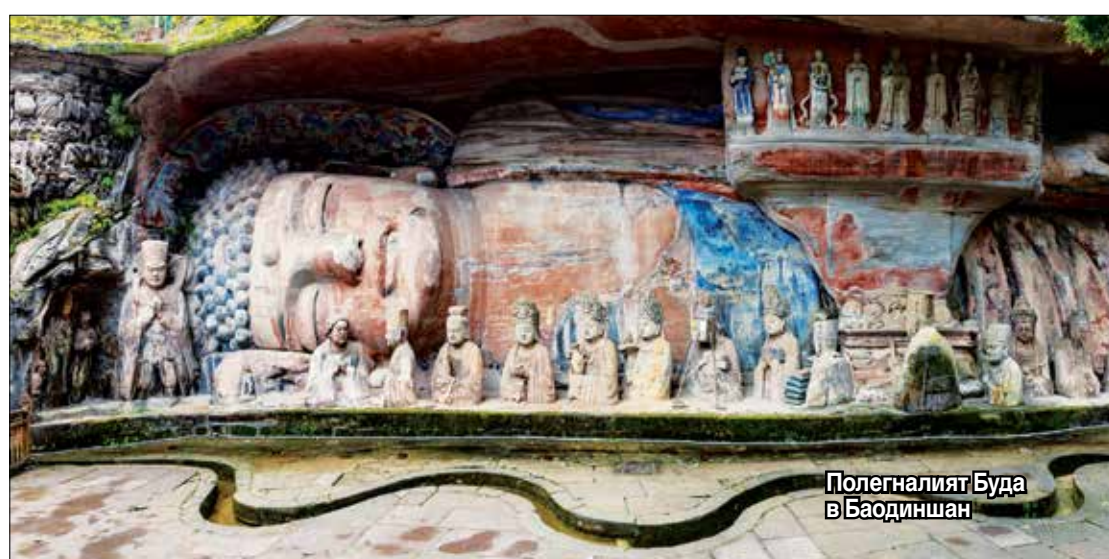
Шимъншан и Наншан – мистиката на даоизма

Комплексите Шимъншан и Наншан представят друга страна на духовния свят на средновековен Китай – силното влияние на даоизма.

Особено в Наншан преобладават даоистки образи: безсмъртни същества, небесни чиновници и митологични фигури, свързани с търсенето на дълголетие и космическа хармония.

Даоизмът винаги е бил тясно свързан с природата, а в Дадзу това усещане е особено силно. Скулптурите сякаш израстват органично от скалата. Планинският пейзаж не е фон, а част от духовното преживяване.

Някои от фигурите изглеждат почти сюрреалистично – с динамични одежди, сложни корони и

Полегналият Буда в Баодиншан

Колелото на прераждането в Баодиншан

мистични животни около тях. В Шимейшан будизъм и даоизъм отново се преплитат. Това взаимодействие е характерно за династията Сун – епоха, в която китайската интелектуална култура достига

изключителна сложност и изтънченост.

Баодиншан – връхът на каменното изкуство в Дадзу

Истинската кулминация на Дадзу е Баодиншан.

Те страдат, медитират, разговарят, предупреждават и наставляват. Целият комплекс функционира почти като каменен театър.

Сред най-известните сцени е гигантският Полегнал Буда – образ на Буда в момента на преминаването му към нирвана. Дългата фигура внушава спокойствие и безкрайност, а изражението на лицето е изгълнено с необикновена мекота.

Друга впечатляваща композиция е Колелото на прераждането – сложна сцена, която представя цикъла на прераждането и последиците от човешките действия. Демони, животни и божества се преплитат в драматична картина на моралната съдба.

Но може би най-изненадващи са сцените от обикновения живот. В Баодиншан има изображения на готвачи, музиканти, селяни,

не се стремят единствено към религиозна символика, а към психологическа убедителност. Лицата изразяват състрадание, тревога, радост или покой. Телата имат тежест и движение. Дрехите следват естествени форми.

Тази човечност отличава Дадзу от много други монументални религиозни комплекси. Тук духовността не е абстрактна. Тя е емоционална и дълбоко свързана с всекидневното съществуване.

Изкуствоведите често подчертават, че Дадзу представлява преход от монументалния стил на ранното китайско будистко изкуство към по-интимна и реалистична естетика. Именно тази трансформация прави комплекса толкова важен за историята на азиатското изкуство.

Страницата подготви
Гая КРУМОВА

Когато „суровата индустрия“ срещне „романтичния културен туризъм“

През последно време индустриалният туризъм се превърна в динамичен фактор за растеж на културно-туристическия пазар. Множество индустриални туристически маршрути в различни региони свързват нефтени полета, автомобилни производители, винарни, интелигентни фабрики и други индустриални обекти, позволявайки на посетителите да усетят индустриалния пулс по време на пътуването и да възприемат силата на промишлеността чрез преживявания.

За разлика от повърхностното изживяване при традиционния туризъм, днешният индустриален туризъм отдавна е надхвърлил рамките на „гледането на забележителности“. Билетите за много популярни индустриални туристически обекти често са труднодостъпни. Как се създава този нов тип туристически продукт, в който „суровата индустрия“ и „романтичният културен туризъм“ се срещат по един вълшебен начин?

„Прозорец“, показващ новите производствени сили

От превръщането на стари фабрични сгради в нови градски забележителности, през превръщането на производствени линии в места за учене и туризъм, до трансформирането на индустриални имоти в нови сценарии за потребление – индустриалният туризъм се превръща във важен носител, свързващ историческото наследство, индустриалната трансформация и потреблението на хората, давайки силен тласък за взаимното стимулиране на висококачественото развитие на културния туризъм и новата индустриализация.

Що се отнася до политиките, съчетаването на „индустрия и културен туризъм“ вече не е „странична дейност“ за предприятията, а един от важните инструменти за активиране на индустриалното наследство, представяне на националното могъщество и сближаване на производството и потреблението. Вземайки Пекин за пример, през октомври 2025 г. Пекинската служба за икономика и информатизация и Пекинската служба за култура и туризъм публикуваха „План за насърчаване на висококачественото развитие на индустриалния туризъм в Пекин (2025 – 2027)“. През април тази година двете служби издадоха „Насоки за адаптиране на пекинските индустриални зони (промишлени паркове) към туристически нужди“. Местните власти активно насърчават превръщането на „заводските зони в туристически атракции и на историческите обекти в забележителности“.

Индустриалният туризъм се превръща във важен инструмент за активиране на съществуващите ресурси, като същевременно позволява на туристите по уникален и интимен начин да открият тайните на китайското индустриално развитие. Той не само дава възможност на посетителите в заводите и кварталите да докоснат тъканта на индустриалната цивилизация, но и чрез активиране на ресурсите, иновации на бизнес моделите и цифрово интелигентно стимулиране превръща спящото индустриално

производствени линии отворят врати за публиката, те показват не само траекториите на развитие на различни индустрии, но и солидните стъпки на Китай в прехода от голяма до силна индустриална държава.

Преди високотехнологичните фабрики бяха непозната територия за обикновените хора. Днес водещите компании ги превръщат в изключително привлекателни магнит

наследство в нови забележителности на културния туризъм.

„Индустриалният туризъм е важна област на интегрираното развитие на вторичния и третичния сектор. Той е важен фактор за растеж, разширяващ потреблението и стимулиращ вътрешното търсене, а също така има огромна научно-популяризаторска стойност“, казва Джан Джън, заместник-декан на Факултета по журналистика и комуникация на университета Цинхуа. Според него развитието на индустриалния туризъм има много положителни ефекти за активиране на икономическия потенциал на местно ниво и насърчаване на градското обновление.

Адаптиране към туристическите нужди на мистериозните фабрики

Когато някога скритите от обществеността фабрични обекти и

за посетители чрез „адаптиране към туристически нужди“. Например, автомобилна фабрика „Сяоми“ е популярна дестинация, която през 2025 г. прие над 130 000 туристи. Тя не се задоволява да показва само бегъл поглед към „производствената линия“. През март тази година беше открит център за картинг изживяване към завода, който съчетава професионална картинг писта, обучение по шофиране и индустриална обиколка. Относно средата за развитие на индустриалния туризъм, основателят на групата „Сяоми“, Лей Дзюн, предложи индустриалният туризъм да премине от фокусиране върху бизнес посещения към потапящо изживяване, да се ускори разработването на нови бизнес модели и сценарии за индустриален туризъм, да се насърчи създаването на пилотни проекти и значително да се повиши качеството на предлагането.

Благодарение на практиката туристите може да изградят дълбока идентичност с марката чрез взаимодействие и в крайна сметка да превърнат „любопитството“ в „покупателна способност“.

Интелигентни технологии и интеграция на бизнес модели

Как временният бум на индустриалния туризъм може да се превърне в дълготраен растеж? Джан Джън посочи, че ключът към преодоляването на предизвикателствата е да се разчита на интелигентните технологии и интеграцията на бизнес модели, за да се стимулира преходът на индустриалния туризъм от повърхностен към надграждане на марката.

Индустриалният туризъм на винарната „Джаню“ се възстанови чрез цифровизацията. Нейният музей на виното, след четири надграждания, вече е навлязъл в ера 4.0 на „интелигентно взаимодействие + дигитализация“. Туристите могат да проследят историята на развитието на китайската винарска индустрия чрез динамична светлинна стена, а в зоната за интелигентно смесване на вина могат да поръчат персонализирани вина.

По време на Международния ден на труда се предложи маршрут „Пътуване към метавселената на виното“. Със специално оборудване за изкуствен интелект туристите могат да разговарят с виртуален „винар“, за да научат за процесите на винопроизводство. Този начин, който съчетава „исторически разказ + реални модели + автентични сцени“, не само прави индустриалната култура жива и ярка, но и показва на младите хора безкрайните възможности за трансформация и надграждане на традиционните индустрии.

От „студените машини“ до „топлия имидж“, индустриалният туризъм не само предлага съвсем ново културно-туристическо изживяване, но и предоставя на трансформацията и възстановяването на китайската производствена индустрия един изключително креативен изход.

Бродерията с конски косми на древната етническа група шуй е възродена чрез иновации

Бродерията с конски косми на етническата общност шуй – традиционна техника с история от над хиляда години, е разпространена в автономния окръг Санду Шуй, провинция Гуйджоу. Процесът включва увиване на конски косми с копринен конец около предварително начертан контур, след което се бродират различните дизайни по контура. През 2006 г. шуйската бродерия с конски косми е включена в първата партида национални списъци с нематериално културно наследство.

През последните години Санду Шуй увеличи подкрепата си за проекти за нематериално културно наследство, създаде музей на етническата култура на шуй и организира изучаване на народните бродерии. Същевременно бяха интегрирани съвременни форми на изкуство в техниките на бродиране. Окръгът е разработил достъпни и преносими туристически сувенири с бродерия от конски косми. Тази индустрия е увеличила доходите на над 30 000 души, а продуктите ѝ се изнасят в страни като Русия, Франция и Чехия. Древният занаят се възражда чрез наследство и иновации.

Състезанията с най-добрите в света е верният път напред за китайската атлетика

Когато една от сериите от Световната диамантена лига по лека атлетика през 2026 г. приключи неотдавна в Къцзяо, Шаосин, провинция Дзъдзян, китайските спортисти отсъстваха от подиума на наградите, въпреки че в състезанието имаше 18 китайски състезатели.

За някои наблюдатели резултатите в това състезание може да са изглеждали разочароващи, особено след като Световното първенство по лека атлетика през 2027 г. е на по-малко от година време. Но фокусирането единствено върху броя на медалите пропуска по-широкото значение на тези участия.

За китайските лекоатлети редовното състезание

Спринтьорът Су Бинтиен стана първият атлет от Азия, преодолял 10-секундната бариера на 100 метра за мъже

На Диамантената лига 2026 в Сямън 18-годишната Ян Дзъи от Китай постигна 71,74 м – втория най-добър резултат в историята на хвърлянето на копие за жени

срещу най-добрите в света не е неуспех. Това е съществена стъпка към бъдещ успех.

Сериите от Световна диамантена лига по лека атлетика, най-известната годишна верига в спорта извън световните първенства и Олимпийските игри, събира олимпийски и световни шампиони, както и много рекордьори, което я прави зона за ожесточена конкуренция.

За изгряващите китайски спортисти подобни събития предоставят нещо, което никое вътрешно състезание не може да повтори: директно излагане на скоростта, прецизността и психическата интензивност, необходими за борба на най-високо ниво.

Китай постигна стабилен напредък в леката атлетика през последните две десетилетия. Спортисти като гюлетласкачката Гон Лидзю и спринтьорът Су Бинтиен не достигнаха върха

за една нощ. Техните истории на успеха са изградени върху години на участие в международни състезания и многократно сблъскване със стандартите, определени от световния елит.

Гон стана първата китайска олимпийска златна медалистка в леката атлетика, когато спечели тласкането на гюле за жени на Олимпийските игри в Токио през 2021 г., а кариерата ѝ включва повече от десетилетие участия на световни първенства и срещи от Диамантената лига, преди да достигне върха.

Су следва подобен път. Преди да стане първият атлет, роден в Азия, който преодоля 10-секундната бариера на 100 метра за мъже и по-късно успя да постигне 9,83 секунди на олимпийския полуфинал в Токио, той прекара години в изпитания на международната сцена.

Това отразява неговото развитие от континента-

лен претендент до световен финалист.

Опитът и примерът на тези спортисти подчертават една проста истина: Елитните постижения се коват чрез многократни състезания на елитно ниво.

Това е особено важно, защото развитието на атлетиката рядко е линейно. Спортистите често преживяват сезони, в които напредъкът изглежда застоял или дори регресира, преди техническите корекции и натрупаният опит да доведат до внезапни пробиви.

Китайски спортист, който завършва шести или осми в състезание от Диамантената лига, може да не привлече вниманието на вестниците, но подобни представяния могат да бъдат по-ценни от доминирането на състезания от по-ниско ниво. Състезанието редом със световни шампиони учи спортистите как да се справят с натиска преди старта, да коригират так-

тиката и да запазят самообладание под светлината на прожекторите.

Този урок е особено актуален, тъй като Китай се готви да бъде домакин на Световното първенство през 2027 г. в Пекин. Предимството на домакинския терен може да вдъхнови за помнящи се представяния, но само ако спортистите вече са свикнали да се състезават при условия от световна класа.

Предизвикателството не е само физическо. Когато вниманието в социалните медии може да създаде разсейване, устойчивото подобрене все още зависи от дисциплинирани тренировки и честна самооценка. Международната конкуренция предоставя най-ясния ориентир. Хронометърът и ролетката предлагат обективен стандарт, който никаква онлайн популярност не може да замени.

Липсата на места на подиума от страна на Китай в Къцзяо следователно трябва да се разглежда с перспектива. По-скоро тя отразява реалността, че повечето китайски спортисти все още са в процес на скъсяване на разликата със световните лидери в спорта. Този процес продължи и на срещата на Диамантената лига в Сямън, провинция Фудзиен, където китайските спортисти отново се изправиха срещу най-силните състезатели в света.

Не всяко състезание ще доведе до медал. Не всеки сезон ще доведе до пробив. Но ако Китай се надява да види своите спортисти на подиума в бъдещи големи състезания, няма заместител на това да стоят на една и съща стартова линия, писта или кръг за хвърляне с най-добрите.

Лу Уъннао, Global Times

София, 1000
ул. „Г. С. Раковски“ 99
Тел.: +3592 944 1026
Имейл: kitai.dnes@gmail.com
Уебсайт: www.kitajdnes.com

ИЗДАТЕЛ
Проф. Светлана ШАРЕНКОВА
Управител на
ИК „ЗЕМЯ“ ООД
Тел.: +3592 943 4664

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ
Председател
Проф. д.ик.н. Димитър ИВАНОВ
Тел.: + 3592 944 1020

РЕДАКЦИОННА
КОЛЕГИЯ
Главен редактор
Теофан ГЕРМАНОВ

Отговорен секретар
Венцислав ЗАФИРОВ

Редактори
Любомир МИХАЙЛОВ
Красимира ИВАНОВА

Репортер
Галина КРУМОВА

Графичен дизайн
Мая ПЕТРОВА

ОСНОВАТЕЛ И ПЪРВИ ГЛАВЕН
РЕДАКТОР (2019 – 2025)
Петър ГЕРАСИМОВ

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
+3592 944 1026

РЕКЛАМА
Тел.: +3592 944 1026
kitai.dnes@abv.bg
Рекламите и обявите
се заплащат авансово
по банкова сметка
или в брой

БАНКОВА СМЕТКА
Интернешънъл Асет Банк АД
IBAN:
BG95IABG80981001651201
BIC: IABGBGSF
ИК „ЗЕМЯ“ ООД

СЧЕТОВОДСТВО, КАСА
Тел.: +3592 944 1026

ПЕЧАТ
АЛИАНС МЕДИЯПРИНТ

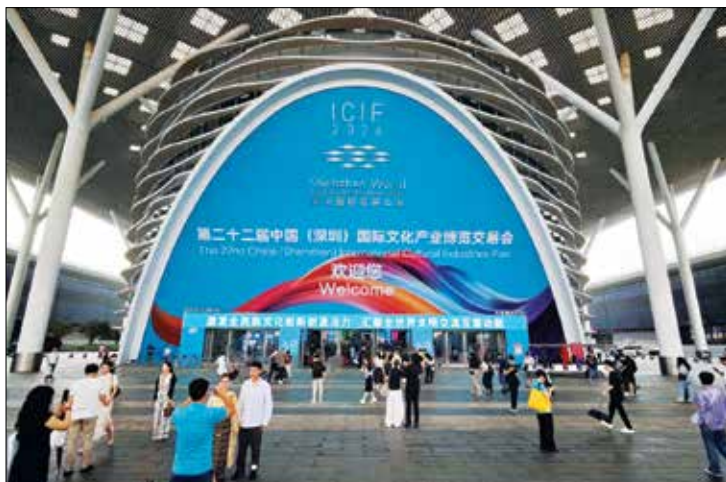
Използвани са материали
на АГЕНЦИЯ „СИНХУА“ и CRI

В Шънджън бе открито Международното изложение за културни индустрии

На 21 май в град Шънджън беше открито 22-рото издание на Международното изложение за културни индустрии в Шънджън. Тазгодишният панаир беше посветен на дигиталното развитие на културната индустрия и създаването на нови производствени модели.

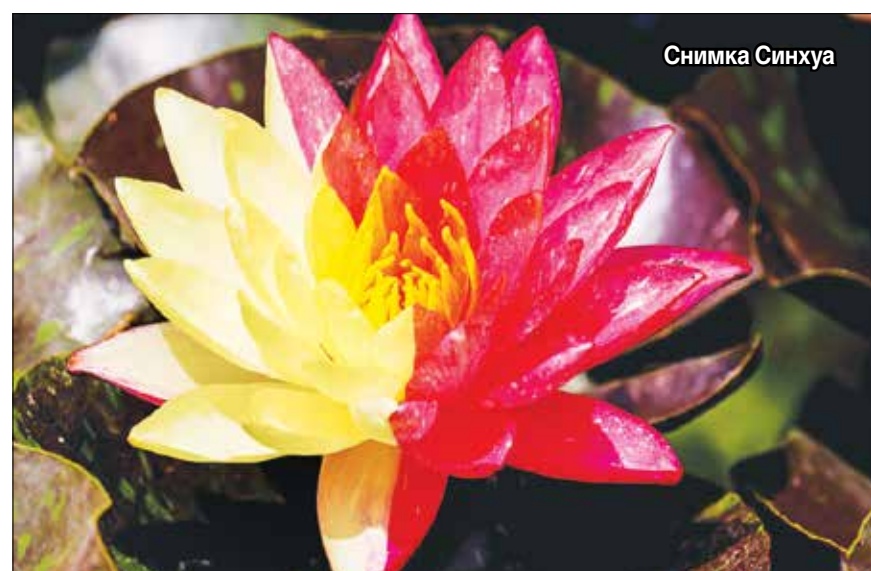
Изложението през 2026 г. се проведе на площ от 160 000 квадратни метра и включваше осем изложбени зали с 34 специализирани секции. В присъствената част участваха общо 3306 компании, а още 3006 се включиха онлайн.

По време на панаира бя-

ха представени повече от 120 000 културни продукта, сред които популярни културни теми, иновативни технологични продукти,

висококачествени предложения в сферата на културния туризъм и продукти, свързани с нематериалното културно наследство.

Снимка Синхуа

Красиви лотоси в парка „Байлиен байхъ“

В красивия парк в град Хуайбей, провинция Анхуей, са разцъфнали множество двуцветни лотоси, които радват посетителите.

Китай и Европа изстреляха сондата SMILE за изучаване на магнитосферата на Земята

Съвместно разработената от Китайската академия на науките и Европейската космическа агенция сонда Solar wind Magnetosphere Iono-sphere Link Explorer (SMILE) бе успешно изстреляна с ракета Vega-C от космодрума във Френска Гвиана.

След старта бе потвърдено, че тя е достигнала планираната орбита, слънчевите панели са се разгърнали успешно, а системите функционират нормално, което отбелязва значителен успех в историческото сътрудничество между Китай и Европа в областта на космическите науки. SMILE представлява първия проект на ниво мисия на Китай с Европейската космическа агенция в космическите науки.

Спътникът ще използва технология за меко рентгеново изображение, за да предостави за първи път глобален поглед върху мащабната структура на магнитосферата на Земята. Очаква се мисията да донесе серия от научни проби в области като прогнозиране на космическото време и фундаменталното разбиране на физиката на магнитосферата.

Снимка Синхуа

Денят на туризма в Китай

На 19 май в Китай се отбелязва Денят на туризма. Множество атракционни в страната посрещат местни и чужди туристи.

Китай отбелязва Деня на влюбените с ръст на браковете

На 20 май се отбелязва Денят на влюбените в Китай, тъй като произношението на числото „520“ на китайски наподобява фразата „Обичам те“.

По този повод властите отчитат значителен ръст на брачните регистрации след въвеждането на нови реформи в системата.

През 2025 година в Китай са регистрирани 6,76 милиона брака, което е увеличение с над 650 000 спрямо предходната го-

дина. Сред основните причини за тази промяна е облекчаването на процедурите за регистрация между различни региони.

В пекинския район „Сичън“ например броят на регистрациите е нараснал с близо 25%, като една трета от младоженците са жители на други региони.

В страната са създадени и стотици нови паркове и открити пространства за граждански церемонии с цел да се подобри услугата и атмосферата за младите семейства.

Снимка Синхуа

Лодката „Златният дракон“ от Яншуо гостува на парад в Пекин

Уникална лодка във формата на дракон от Яншуо в Гуйлин, Гуанси-джуанския автономен регион, събра погледите на публиката в парка „Чаоян“, Пекин.